

Биринши шежире китабы

1

Адам-атадан Ибрайымға дейинги урпақлар

¹ Адам, Шет, Энош, ² Кенан, Махалалел, Еред, ³ Ханох, Метушелах, Ламех хәм ⁴ Нух.

Нухтың уллары: Сам, Хам хәм Яфет.

⁵ Яфеттиң уллары: Гомер, Магог, Мадай, Яўан, Тубал, Мешех хәм Тирас.

⁶ Гомердиң уллары: Ашкеназ, Рифат хәм Тогарма.

⁷ Яўанның уллары: Элиша, Таршиш, Киттим хәм Роданим^a.

⁸ Хамның уллары: Куш, Мысыр, Пут хәм Кенаан.

⁹ Куштың уллары: Себа, Хаўила, Сабта, Раама хәм Сабтеха.

Рааманың уллары: Шеба хәм Дедан.

¹⁰ Куштың және Нимрод деген де бир улы бар еди. Ол жер жүзиндеги биринши күшли жаўынгер болды.

¹¹ Мысырдан луд, анам, леҳаб, нафтух, ¹² патрус, каслух хәм кафтор халықлары, ал каслух халқынан филист халқы келип шықты.

¹³ Кенааннан туңғыш улы Сидон, кейин Хет туўылды. ¹⁴ Сондай-ақ, ебус, амор, гиргаш, ¹⁵ хиў, арқ, син, ¹⁶ арўад, сепар хәм хамат халықлары да Кенааннан келип шықты.

¹⁷ Самның уллары: Элам, Ашшур, Арпахшад, Луд, Арам, Ус, Хул, Гетер хәм Мешех. ¹⁸ Арпахшадтан Шелах, Шелахтан Эбер туўылды. ¹⁹ Эбердиң еки улы болып, олардың бириниң аты Пелег^b еди, өйткени сол ўақытта жерлер бөлинген еди. Ал екиншисиниң аты Йоктан еди.

²⁰ Йоктаннан Алмодад, Шелеф, Хасармаўет, Ерах, ²¹ Хадорам, Узал, Дикла, ²² Эбал, Абимаел, Шеба, ²³ Офир, Хаўила, Йобаб туўылды. Булардың хәммеси Йоктанның урпақлары еди.

²⁴ Сам, Арпахшад, Шелах, ²⁵ Эбер, Пелег, Реу, ²⁶ Серуг, Нахор, Терах, ²⁷ Ибрам, яғный Ибрайым.

Ибрайымның урпақлары

²⁸ Ибрайымның уллары: Ысақ хәм Исмайыл. ²⁹ Олардың шежиреси мынадай: Исмайылдың туңғыш улы Небайот. Оннан кейин, Кедар, Адбеел, Мибсам, ³⁰ Мишма, Дума, Масса, Хадад, Тема, ³¹ Етур, Нафиш, Кедма. Булар

---

^a1.7 Роданим – усы ат Жар. 10:4 Доданим.

^b1.19 Пелег – «бөлинип кетти» дегенди билдиреди.

Исмайылдың уллары еди.

³² Ибрайымның тоқалы Қатурадан тууылған уллары мыналар: Зимран, Йокшан, Медан, Мидян, Ишбақ хәм Шуах.

Йокшанның уллары: Шеба хәм Дедан. ³³ Мидянный уллары: Эфа, Эфер, Ханох, Абида хәм Элдаа. Булардың хәммеси Ибрайымның Қатурадан тууылған урпақлары еди.

Эсаўдың урпақлары

³⁴ Ысақ Ибрайымның улы еди.

Ысақтың уллары: Эсаў хәм Израил.

³⁵ Эсаўдың уллары: Элифаз, Реуел, Еуш, Ялам хәм Қорах.

³⁶ Элифаздың уллары: Теман, Омар, Сефо, Гатам, Кеназ хәм Тимнадан тууылған Амалек.

³⁷ Реуелдің уллары: Нахат, Зерах, Шамма хәм Мизза.

Сеирдің урпағы

³⁸ Сеирдің уллары: Лотан, Шобал, Сибон, Ана, Дишон, Эсер хәм Дишан.

³⁹ Лотанның уллары: Хорий хәм Қомам. Тимна Лотанның қарындасы еди.

⁴⁰ Шобалдың уллары: Алўан, Манахат, Эбал, Шефий хәм Онам.

Сибонның уллары: Айя хәм Ана.

⁴¹ Ананың улы: Дишон.

Дишонның уллары: Хамран, Эшбан, Итран хәм Керан.

⁴² Эсердің уллары: Билхан, Зааўан хәм Яқан.

Дишанның уллары: Ус хәм Аран.

Эдом патшалары

⁴³ Израилда патша болмастан бұрын, Эдом елинде төмендеги патшалар хәкімдарлық етті: Беор улы Бела. Оның қаласының аты Динхаба еди. ⁴⁴ Бела өлгеннен кейін, орнына Босра қаласынан болған Зерах улы Йобаб патша болды. ⁴⁵ Йобаб өлгеннен кейін, теманлылардың жеринен келген Хушам патша болды. ⁴⁶ Хушам өлгеннен кейін, Моаб жерінде мидянлыларды қыйратқан Бедад улы Қадад патша болды. Оның қаласының аты Аўит еди.

⁴⁷ Қадад өлгеннен кейін, орнына масреқалы Самла патша болды. ⁴⁸ Самла өлгеннен соң, орнына дәрья бойындағы Рехоботтан болған Шаул патша болды. ⁴⁹ Шаул өлгеннен соң, орнына Ахбор улы Баал-Ханан патша болды. ⁵⁰ Баал-Ханан өлгеннен соң, орнына Қадад патша болды. Оның қаласының аты Пау еди. Қададтың хаялы Мехетабел Мезахабтың ақлығы Матредтиң қызы еди. ⁵¹ Соңынан Қадад та өлді.

Эдом бийлери мыналар: Тимна, Алўа, Етет, ⁵² Оҳолибама, Эла, Пинон, ⁵³ Кеназ, Теман, Мибсар, ⁵⁴ Магдиел хәм Ирам. Эдом бийлери усылар еди.

2

Израилдың уллары

¹ Израилдың уллары мыналар: Рубен, Шимон, Лебий, Яхуда, Иссахар, Зебулон, ² Дан, Юсуп, Бенямин, Нафталий, Гад хәм Ашер.

Яхуданың урпақлары

³ Яхуданың уллары: Эр, Онан хәм Шела. Яхудаға бул үш улды кенаанлы Шуаның қызы туўып берди. Яхуданың туңғыш улы Эр Жаратқан Ийениң нәзеринде жаўыз болған исти ислегени ушын, Жаратқан Ийе оны өлтирди.

⁴ Яхуданың келини Тамара да оған Перес пенен Зерахты туўып берди. Яхуданың барлығы болып бес улы болды.

⁵ Перестиң уллары: Хесрон хәм Хамул.

⁶ Зерахтың уллары: Зимрий, Этан, Хеман, Калкол хәм Дара. Олар барлығы болып бесеў еди.

⁷ Кармийдиң улы: бағышланған нәрселерге қыянет ислеп, Израилға апат әкелген Ахар.

⁸ Этанның улы: Азария.

⁹ Хесронның уллары: Ерахмеел, Рам хәм Келубай.

¹⁰ Рамнан Амминадаб, Амминадабтан Яхуда урыўының көсеми Нахшон туўылды. ¹¹ Нахшоннан Салма, Салмадан Боаз, ¹² Боаздан Обид, Обидтен Ишай туўылды.

¹³ Ишайдың жети улы болды: туңғышы Элиаб, екіншиси Абинадаб, үшіншиси Шимеа, ¹⁴ төртіншиси Нетанел, бесіншиси Раддай, ¹⁵ алтыншысы Осем, жетіншиси Даўыт. ¹⁶ Олардың Серуя хәм Абигайыл деген қарындасы болды.

Серуяның үш улы бар еди: Абишай, Йоаб хәм Асахел. ¹⁷ Исмайыл урпағынан болған Етерге турмысқа шыққан Абигайыл Амасаны туўды.

¹⁸ Хесронның улы Калектиң Азуба хәм Ериот деген хаяллары болды. Оның Азубадан туўылған уллары: Ешер, Шобаб хәм Ардон. ¹⁹ Азуба өлгеннен кейин, Калек Эфратаға үйленди. Эфрата оған Хурды туўып берди. ²⁰ Хурдан Урий туўылды. Уриден Бесалел туўылды.

²¹ Буннан соң, Хесрон Гиладтың әкеси Махир деген адамның қызы менен жатты хәм алпыс жасында үйленген бул хаялы оған Сегубты туўып берди.

²² Яир Сегубтың улы еди. Яирдиң Гилад жеринде жигирма үш қаласы бар еди.

²³ Бирақ Гешур менен Арам Яирге тийисли қалаларды, сондай-ақ, Кенатты хәм оның айланасындағы алпыс қаланы басып алды. Бул жерлерде жасап атырған барлық халық Гиладтың әкеси Махирдиң урпағынан еди.

²⁴ Хесрон Калек-Эфратада қайтыс болғаннан соң, хаялы Абия Ашхурды

туұды. Ашхур Теқоаның әкеси еди.

Хесронның улы Ерахмеелдің урпақтары

²⁵ Хесронның туңғыш улы Ерахмеелдің уллары: туңғыш улы Рам, кейин Буна, Орен, Осем хәм Ахия. ²⁶ Ерахмеелдің Атара деген басқа бир хаялы болып, ол Онамның анасы еди.

²⁷ Ерахмеелдің туңғыш улы Рамның уллары: Маас, Ямин хәм Экер.

²⁸ Онамның уллары: Шаммай, Яда.

Шаммайдың уллары: Надаб, Абишур. ²⁹ Абишурдың Абихайыл деген хаялы болып, усы хаялы оған Ахбан менен Молидти туұып берди.

³⁰ Надабтың уллары: Селед хәм Аппайым. Селед бийперзент дүньядан өтти.

³¹ Аппайымның улы: Иший.

Ишийдің улы: Шешан.

Шешанның улы: Ахлай.

³² Шаммайдың туұысқаны Яданың уллары: Етер хәм Йонатан. Етер бийперзент дүньядан өтти.

³³ Йонатанның уллары: Пелет хәм Заза. Булар Ерахмеелдің урпақтары еди.

³⁴ Шешанның улы болмай, тек қызлары бар еди. Шешанның Ярха деген мысырлы бир қулы бар еди. ³⁵ Шешан қызын қулы Ярхаға хаяллыққа берди. Хаялы оған Аттайды туұып берди.

³⁶ Аттайдан Натан туұылды. Натаннан Забад, ³⁷ Забадтан Эфлал, Эфлалдан Обид, ³⁸ Обидтен Еху, Ехудан Азария, ³⁹ Азариядан Хелес, Хелестен Эласа, ⁴⁰ Эласадан Сисмай, Сисмайдан Шаллум, ⁴¹ Шаллумнан Еқамия, Еқамиядан Элишама туұылды.

Хесрон улы Калевтиң урпақтары

⁴² Ерахмеелдің иниси Калевтиң уллары: туңғыш улы Зифтиң әкеси Меша хәм екіншиси Хебронның әкеси Мареша болды.

⁴³ Хебронның уллары: Қорах, Таппуах, Рекем хәм Шема. ⁴⁴ Шемадан Рахам, Рахамнан Йорқоам туұылды. Шеманың әжағасы Рекемнен Шаммай туұылды.

⁴⁵ Шаммайдан Маон, Маоннан Бейт-Сур туұылды.

⁴⁶ Калевтиң тоқалы Эфа оған Харан, Моса хәм Газезди туұып берди. Харанның улының аты да Газез еди.

⁴⁷ Яхадайдың уллары: Регем, Йотам, Гешан, Пелет, Эфа хәм Шааф.

⁴⁸ Калевтиң Мааха атлы басқа тоқалы оған Шебер менен Тирхананы туұып берди. ⁴⁹ Мааха Мадманнаның әкеси Шаафты хәм Махбена менен Гибаның әкеси Шеұаны да туұды. Калевтиң Ахса деген бир қызы болды. ⁵⁰ Булардың хәммеси Калевтиң урпақтары еди.

Калевтиң хаялы Эфратадан туұылған туңғыш улы Хурдың уллары:

Кирят-Яримнің тийкарын салған Шобал, ⁵¹ Бейтлехемнің тийкарын салған Салма, Бейт-Гадердің тийкарын салған Хареф.

⁵² Кирят-Яримнің тийкарын салған Шобалдан харое халқы, Менухотта жасайтуғын халықтың ярымы хәм ⁵³ Кирят-Яримде мөкан басқан итер, пут, шумат, мишра тийрелери пайда болды. Бул тийрелерден Сора менен Эштаол турғынлары келип шықты.

⁵⁴ Салмадан тараған урпақлар: Бейтлехем, Нетофа, Атрот-Бейт-Йоаб, Манахаттың ярымы хәм Сора турғынлары,

⁵⁵ Ябесте жасайтуғын хаткерлердің тират, шимеат хәм сухат тийрелери. Булар Рекаб урпақларының бабасы Хамматтың нәсилинен келип шыққан кен халқы болады.

3

Даўыттың уллары

¹ Даўыттың Хебронда туўылған уллары мыналар: туңғышы изреелли Ахиноамнан туўылған Амнон, екиншиси кармелли Абигайылдан туўылған Даниел, ² үшіншиси Гешур патшасы Талмайдың қызы Маахадан туўылған Абшалом, төртиншиси Хаггиттен туўылған Адония, ³ бесиншиси Абиталдан туўылған Шефатия, алтыншысы хаялы Эгладан туўылған Итреам.

⁴ Даўыттың бул алты улы Хебронда туўылды. Даўыт Хебронда жети жыл алты ай, соңынан Ерусалимде отыз үш жыл патшалық қылды. ⁵ Даўыттың Ерусалимде туўылған уллары: Шимеа, Шобаб, Натан хәм Сулайман. Бул төртеуи Аммиелдің қызы Бат-Шуадан^c туўылды. ⁶ Олардан басқа Даўыттың Ибхар, Элишама, Элифелет, ⁷ Ногах, Нефег, Яфия, ⁸ Элишама, Эляда хәм Элифелет деген тоғыз улы болды. ⁹ Булардың барлығы Даўыттың хаялларынан туўылған уллары еди. Оның тоқалларынан туўылған уллары да болды. Даўыттың Тамара деген қызы да бар еди.

Сулайман патшаның урпағы

¹⁰ Рехабам Сулайманның улы еди. Рехабамнан Абия, Абиядан Аса, Асадан Еҳошафат, ¹¹ Еҳошафаттан Йорам^d, Йорамнан Ахазия, Ахазиядан Йоаш, ¹² Йоаштан Амасия, Амасиядан Азария, Азариядан Йотам, ¹³ Йотамнан Ахаз, Ахаздан Хизкия, Хизкиядан Менашше, ¹⁴ Менашшеден Амон, Амоннан Йосия туўылды.

¹⁵ Йосияның уллары: туңғыш улы Юханан, екиншиси Еҳояким, үшіншиси

---

^c3.5 Бат-Шуадан - басқа нускада «Бат-Шебадан».

^d3.11 Йорам – Еҳорам деп те айтылады.

Седекия, төртіншиси Шаллум.

¹⁶ Еҳоякимның уллары: Еҳония^е хәм Седекия.

¹⁷ Еҳоякинның Бабилонға сүргин етип алып кетилген уллары: Шеалтиел,

¹⁸ Малкирам, Педая, Шенассар, Еқамия, Ҷошама хәм Недабия.

¹⁹ Педаяның уллары: Зеруббабел хәм Шимей.

Зеруббабелдің перзентлери: Мешуллам, Ханания хәм қарындасы Шеломит.

²⁰ Зеруббабелдің және бес улы бар еди: Хашуба, Охел, Берехия, Хасадия хәм Юшаб-Хесед.

²¹ Хананияның уллары: Пелатия хәм Ешя. Ешядан Рефая, Рефаядан Арнан, Арнаннан Обадия, Обадиядан Шекания туўылды.

²² Шеканияның улы Шемая еди.

Шемаяның уллары: Хаттуш, Игал, Барилах, Неария, Шафат – барлығы болып алтаў.

²³ Неарияның уллары: Элюенай, Хизкия, Азриқам – барлығы болып үшеў.

²⁴ Элюенайдың уллары: Ҷодаўия, Эляшиб, Пелая, Аккуб, Юханан, Делая хәм Ананий – барлығы болып жетеў.

4

Яхуданың урпағы

¹ Яхуданың урпақлары: Перес, Хесрон, Кармий, Хур хәм Шобал.

² Шобалдың улы Реая Яхаттың әкеси еди. Яхат Ахумай менен Лахадтың әкеси еди. Булар Сора турғынларының тийрелери еди.

³ Изреел, Ишма, Идбаш хәм олардың қарындасы Ҷаселелпонийдің әкеси Этамның тийкарын салған еди. ⁴ Пенуел Гедордың хәм Эзер Хушаның тийкарын салған еди. Булар Бейтлехемнің тийкарын салыўшылар хәм Эфратаның туңғыш улы Хурдың урпақлары еди.

⁵ Теқоа қаласының тийкарын салған Ашхурдың Хела хәм Наара деген еки хаялы бар еди. ⁶ Наара Ашхурға Ахуззам, Хефер, Темени хәм Ахаштарийди туўып берди. Булар Наараның уллары еди.

⁷ Ашхурдың Хеладан туўылған уллары: Серет, Сохар, Этнан ⁸ хәм Қос. Қос Ануб пенен Ҷассобобаның әкеси хәм Ҷарум улы Ахархел тийрелериниң түп бабасы еди.

⁹ Ябес деген бир адам туўысқанларына қарағанда абырайлырақ еди. Анасы: «Оны азап шегип туўдым», – деп, атын Ябес қойған еди. ¹⁰ Ябес Израилдың Қудайына: «О, қәнекей, Сен мени жарылқап, жерлеримди кеңейткенінде

---

^е3.16 Еҳония - Еврейше Еҳония. Еҳоякинның басқаша атамасы, және де 17-аятта бар.

еди! Қолың мениң үстимде болып, азап шекпеуім ушын, мени жаманлықтан сақласаң еди!» – деп жалбарынды. Қудай оның тилегин орынлады.

¹¹ Шуханың туұысқаны Келуб Мехирдин әкеси, Мехир Эштонның әкеси еди.

¹² Эштоннан Бейт-Рафа, Пасаех хәм Техинна туұылды. Техинна Ир-Нахаштың тийкарын салды. Булар бурын Рехада жасайтуғын еди.

¹³ Кеназдың уллары: Отниел хәм Серая.

Отниелдің уллары: Хатат хәм Меонотай. ¹⁴ Меонотай Офраның әкеси еди. Серая Ге-Харашимның тийкарын салған Йоабтың әкеси еди. Булай аталыуының себеби, сол жердің турғынлары өнерментшилик пенен шуғылланатуғын еди.

¹⁵ Ефунне улы Калептиң уллары: Иру, Эла хәм Наам. Эланың улы: Кеназ.

¹⁶ Ехаллелелдің уллары: Зиф, Зифа, Тирия хәм Асарел.

¹⁷ Эзраның уллары: Етер, Меред, Эфер, Ялон. Меред фараонның қызы Битеаға үленип, ол Мередке Мәриямды, Шаммайды хәм Эштемоаның тийкарын салған Ишбахты туұып берди. ¹⁸ Меред және яхудий қызға үленди. Бул хаялы оған Гедордың тийкарын салған Ередти, Сохоның тийкарын салған Хеберди хәм Заноахтың тийкарын салған Екутиелди туұып берди.

¹⁹ Ходия Нахамның қарындасына үленди. Оннан туұылған уллар Кеилада жасайтуғын Гарм тийресиниң хәм Эштемоада жасайтуғын Мааха тийресиниң түп бабасы еди.

²⁰ Шимонның уллары: Амнон, Ринна, Бен-Ханан хәм Тилон.

Ишийдің урпақлары: Зохет хәм Бен-Зохет.

²¹ Яхуданың улы Шеланың уллары: Леханың тийкарын салған Эр, Марешаның тийкарын салған Лаада, Бейт-Ашбеадағы хасыл зығыр тоқыұшылардың әуладлары, ²² Йоким, Козеба турғынлары, Моаб пенен Яшубий-Лехемди басқарған Йоаш пенен Сараф. Бул мағлыұматлар әйдемги жазбалардан алынған. ²³ Олар Нетаим хәм Гедерада жасайтуғын хәм гүлалшылық етип, патша ушын хызмет ететуғын еди.

Шимонның урпағы

²⁴ Шимонның урпақлары: Немуел, Ямин, Яриб, Зерах хәм Шаул. ²⁵ Шаулдан Шаллум, Шаллумнан Мибсам, Мибсамнан Мишма туұылды.

²⁶ Мишманың урпақлары: Мишмадан Хаммуел, Хаммуелден Заккур, Заккурдан Шимей туұылды.

²⁷ Шимейдің он алты улы, алты қызы бар еди. Бирақ оның туұысқанларының перзентлери аз болғанлықтан, олардың урыуы Яхуда урыуындай үлкен болмады. ²⁸ Шимонның урпақлары Беер-Шеба, Молада, Хасар-Шуал, ²⁹ Билха, Эсем, Толад, ³⁰ Бетуел, Хорма, Сиклаг,

³¹ Бейт-Маркабот, Хасар-Сусим, Бейт-Бирий хәм Шаарайым қалаларында

жасады. Даўыттың патшалығына дейін усы қалалар Шимонның урпақтарына тийісли болды.³² Олардың әуладлары Этам, Айын, Риммон, Тохен хәм Ашан атлы бес қалада да жасады.³³ Баалға дейін созылған бул қалалардың дөгерегіндеги барлық аўыллар да оларға тийісли болды. Олар сол жерлерде жасап, өзлериниң шежиресин жазып барды.

³⁴ Шимонның басқа урпақлары: Мешобаб, Ямлех, Амасия улы Йоша,³⁵ Йоел, Асиелдиң шаўлығы Сераяның ақлығы Йошибияның улы Еху,³⁶ Элюоенай, Яқоба, Ешохая, Асая, Адиел, Есимиел, Бенай³⁷ хәм Шемаяның жаўлығы Шимрийдидиң куўлығы Едаяның шаўлығы Аллонның ақлығы Шифий улы Зиза.³⁸ Жоқарыда аты аталғанлардың хәр бири тийре басшылары еди. Олардың нәсиллери көбейип, кеңнен тарады.³⁹ Олар малларына жайлаў излеп, Гедордың жанына, ойпатлықтың шығысына дейін барды.⁴⁰ Ол жерде мол хәм жақсы жайлаўлар болып, үлке кең, тыныш хәм қәуипсиз еди. Бурын ол жерде Хамның урпақтарының айырымлары жасаған еди.

⁴¹ Яхуда патшасы Хизкияның дәуиринде, жоқарыда аты аталған Шимон урпақлары Хам урпақтарына хәм сол жерде жасап атырған Меуним урпақтарына хәжим жасап, оларды толық қырып таслады. Соңынан өзлери сол жерге жайласып алды, олар бүгин де сол жерде жасайды. Себеби ол жерде сүриўлери ушын жайлаў бар еди.⁴² Кейин Ишийдиң уллары Пелатия, Неария, Рефая хәм Уззиел басшылығында Шимонның урпағынан бес жүз адам таўлы Сеир үлкесине барып,⁴³ Амалек нәсилинен аман қалғанларды қырып таслады. Шимон урпақлары бүгин де сол жерлерде жасап келмекте.

5

Рубенниң урпағы

¹ Израилдың туңғыш улы Рубенниң уллары. Рубен Израилдың туңғыш улы еди. Бирақ ол әкесиниң төсегин хәрамлағаны ушын, туңғышлық хуқықы Израилдың улы Юсуптиң улларына берилди. Сол себепли Рубен шежиреде туңғыш ул сыпатында дизимге алынбаған.² Яхуда туўысқанлары ишинде ең күшлиси болып, хәкимдар оның урпағынан шықса да, туңғышлық хуқықы Юсупке тийісли болды.

³ Израилдың биринши улы Рубенниң уллары: Ханох, Паллу, Хесрон хәм Кармий.

⁴ Йоелдиң урпағы: Йоелдиң улы Шемая, Шемаяның улы Гог, Гогтың улы Шимей,⁵ Шимейдиң улы Миха, Миханың улы Реая, Реаяның улы Баал хәм⁶ Баалдың улы Беера. Ассирия патшасы Тилгат-Пилнесер^f Беераны сүргин

---

^f5.6 Тилгат-Пилнесер – Ассирия хәкимдары Тилгат-Пилнесер көбинесе

қылып алып кеткенде, ол Рубен урыуының көсеми еди. ⁷ Беераның ағайинлери шежиреде тийрелери бойынша былай дизимге алынған: жетекши Еиел, Зехария ⁸ хәм Бела. Бела Азздың улы, Шеманың ақлығы хәм Йоелдің шаўлығы еди. Олар Ароерден баслап Небо менен Баал-Меонға дейин созылған жерлерде жасады. ⁹ Олардың Гилад жериндеги падалары көбейип кеткенликтен, шығыс тәрептеги Евфрат дәрьясына қарай созылған шөлге дейинги жерлерди ийелеп алды.

¹⁰ Шаулдың патшалық қылған дәуиринде, Рубен урпағы Ажар урпағына қарсы урыс ашты. Оларды жеңип, Гиладтың шығыс тәрепиндеги оларға тийисли барлық жерлерди ийелеп алды.

Гадтың урпағы

¹¹ Гад урыуы Рубен урыуына қоңсылас Башан аймағында Салкаға дейин созылған жерлерде жасады. ¹² Башан жеринде Йоел басшы еди, Шафам екінши дәрежели басшы, Янай хәм Шафат олардан кейингилер еди.

¹³ Олардың ағайинлери, басқа жети тийрениң басшылары мыналар: Михаел, Мешуллам, Шеба, Йорай, Якан, Зиа хәм Эбер. ¹⁴ Булар Абихайылдың уллары болып, Абихайыл Хурийдің, Хурий Яроахтың, Яроах Гиладтың, Гилад Михаелдің, Михаел Ешишайдың, Ешишай Яхдоның, Яхдо Буздың улы еди.

¹⁵ Гунийдің ақлығы, Абдиелдің улы Ахий усы тийрелердің басшысы еди.

¹⁶ Гадлылар Гиладта, Башанда, оларға тийисли аўылларда хәм Шаронның барлық жайлаўларының шегараларына дейинги жерлерде жасады.

¹⁷ Булардың хәммеси Яхуда патшасы Йотамның хәм Израил патшасы Яробамның патшалық еткен дәуиринде шежиреге киргизилген.

¹⁸ Рубен хәм Гад урыулары менен Менашше урыуының ярымында урысқа жарамлы қырқ төрт мың жети жүз алпыс адам бар еди. Олардың хәммеси қалқан хәм қылыш ушлап, оқ жай тартып, урыса алатуғын батырлар еди.

¹⁹ Олар Ажар урпақларына, Етур, Нафиш хәм Нодаб қәуимлерине қарсы урыс алып барды. ²⁰ Оларды жеңіуде Рубен, Гад урыулары менен Менашше урыуының ярымына жәрдем берилди хәм Қудай Ажар урпақлары менен оның аўқамластарын оларға тәслим етти. Себеби олар урысып атырып, даўыслап Қудайды шақырған еди. Қудай да олардың дуўасына жуўап берди, өйткени олар Оған исенген еди. ²¹ Олар Ажар урпақларының малларын: елиў мың түйе, еки жүз елиў мың қой, еки мың ешекте олжа қылып, жүз мың адамды тутқынға алды. ²² Оларға қарсы Қудайдың Өзи урысқанлығы себепли, душпанлардың көпшилиги саўашта қырылып кетти. Рубен хәм Гад урыулары менен Менашше урыуының ярымы сүргинге дейин сол жерлерде жасады.

Тиглат-Пилесер аты менен белгили.

Менашше урыўының ярымы

²³ Менашше урыўының ярымы көп санлы еди. Олар Башаннан Баал-Хермонға, Сенир хәм Хермон таўына дейин созылған жерлерде жасады.

²⁴ Олардың әўлад басшылары мыналар:

Эфер, Иший, Элиел, Азриел, Еремия, Ҷодаўия хәм Яхдиел. Булар мәрт жаўынгерлер, абырайлы ерлер хәм әўлад басшылары еди. ²⁵ Деген менен, олар ата-бабаларының Қудайына опасызлық етти. Қудайға қыянет етип, өзлериниң алдында қырып жиберилген сол еллердиң халықларының бутларына табынды. ²⁶ Сол себепли Израилдың Қудайы Ассирия патшасы Пулды, яғный Тилгат-Пилнесерди хәрекетке келтирди. Ассирия патшасы Рубен хәм Гад урыўлары менен Менашше урыўының ярымын жеңип, оларды тутқынға алды. Оларды Халахқа, Хаборға, Ҷараға хәм Гозан дәрьясының бойына сүргин қылды. Олар бүгин де сол жерлерде жасап келмекте.

6

Лебийдиң урпағы

¹ Лебийдиң уллары: Гершом, Қоҳат хәм Мерарий.

² Қоҳаттың уллары: Амрам, Исхар, Хеброн хәм Уззиел.

³ Амрамның балалары: Харон, Муўса хәм Мәриям.

Харонның уллары: Надаб, Абиҳу, Элазар, Итамар. ⁴ Элазардан Пинехас, Пинехастан Абишуа, ⁵ Абишуадан Буккий, Буккийден Уззий, ⁶ Уззийден Зерахия, Зерахиядан Мерайот, ⁷ Мерайоттан Амария, Амариядан Ахитуб, ⁸ Ахитубтан Садоқ, Садоқтан Ахимаас, ⁹ Ахимаастан Азария, Азариядан Юханан, ¹⁰ Юхананнан Азария туўылды. Азария патша Сулайманның Ерусалимде қурғызған Ибадатханасында руўханий болып хызмет етти.

¹¹ Азариядан Амария, Амариядан Ахитуб, ¹² Ахитубтан Садоқ, Садоқтан Шаллум, ¹³ Шаллумнан Хилкия, Хилкиядан Азария, ¹⁴ Азариядан Серая, Сераядан Йосадақ туўылды.

¹⁵ Жаратқан Ийе Яхуда хәм Ерусалим халқын Набуходоносор арқалы сүргин қылғанда, Йосадақ та сүргин қылынған еди.

Лебийдиң басқа урпақлары

¹⁶ Лебийдиң уллары: Гершом, Қоҳат хәм Мерарий.

¹⁷ Гершомның улларының атлары: Либний хәм Шимей.

¹⁸ Қоҳаттың уллары: Амрам, Исхар, Хеброн хәм Уззиел.

¹⁹ Мерарийдиң уллары: Махлий хәм Муший.

Түп бабасы бойынша дизимге алынған Лебий урыўының тийрелери мыналар:

²⁰ Гершомның урпағы: Гершомнан Либний, Либнийден Яхат, Яхаттан Зимма, ²¹ Зиммадан Йоах, Йоахтан Иддо, Иддодан Зерах, Зерахтан Еатрай туұылды.

²² Қоҳаттың урпағы: Қоҳаттан Амминадаб, Амминадабтан Қорах, Қорахтан Ассир, ²³ Ассирден Элқана, Элқанадан Эбясф, Эбясфтан Ассир, ²⁴ Ассирден Тахат, Тахаттан Уриел, Уриелден Уззия, Уззиядан Шаул туұылды.

²⁵ Элқананың басқа уллары: Амасай хәм Ахимот. ²⁶ Ахимоттан Элқана, Элқанадан Софай, Софайдан Нахат, ²⁷ Нахаттан Элиаб, Элиабтан Ерохам, Ерохамнан Элқана туұылды.

²⁸ Самуелдің уллары: туңғыш улы Йоел, екіншиси Абия.

²⁹ Мерарийдің урпағы: Мерарийден Махлий, Махлийден Либний, Либнийден Шимей, Шимейден Узза, ³⁰ Уззадан Шимеа, Шимеадан Хаггия, Хаггиядан Асая туұылды.

Ушырасыу шатырындағы сазенделер

³¹ Келисим сандығы Жаратқан Ийениң үйине апарылғаннан соң, сол жерде хызмет етиу ушын Дауыт тайынлаған сазенделердің атлары төменде берилген. ³² Сулайман Ерусалимде Жаратқан Ийеге арнап Ибадатхана құрғанға дейин, олар Ушырасыу шатырында қосық айтып, хызмет етти. Олар өз хызметин берилген көрсетпелер бойынша орынлайтуғын еди.

³³ Сол жерде уллары менен бирге сол хызметти атқарып атырғанлар мыналар:

Қоҳаттың урпағынан: қосықшы Хеман. Хеман Йоелдің, Йоел Самуелдің, ³⁴ Самуел Элқананың, Элқана Ерохамның, Ерохам Элиелдің, Элиел Тоахтың, ³⁵ Тоах Суфтың, Суф Элқананың, Элқана Махаттың, Махат Амасайдың, ³⁶ Амасай Элқананың, Элқана Йоелдің, Йоел Азарияның, Азария Сефанияның, ³⁷ Сефания Тахаттың, Тахат Ассирдің, Ассир Эбясфтың, Эбясф Қорахтың, ³⁸ Қорах Исхардың, Исхар Қоҳаттың, Қоҳат Лебийдің, Лебий Израилдың улы еди.

³⁹ Хеманның оң жағында хызмет ететуғын жәрдемшиси, туұысқаны Асаф болды. Асаф Берехияның улы болып, Берехия Шимеаның, ⁴⁰ Шимеа Михаелдің, Михаел Баасияның, Баасия Малкияның, ⁴¹ Малкия Этнийдің, Этний Зерахтың, Зерах Адаяның, ⁴² Адая Этанның, Этан Зимманың, Зимма Шимейдің, ⁴³ Шимей Яхаттың, Яхат Гершомның, Гершом Лебийдің улы еди.

⁴⁴ Хеманның шеп жағында хызмет ететуғын жәрдемшиси туұысқаны Мерарий урпағынан Этан болды. Этан Кишийдің улы болып, Киший Абдийдің, Абдий Маллухтың, ⁴⁵ Маллух Хашабияның, Хашабия Амасияның, Амасия Хилкияның, ⁴⁶ Хилкия Амсийдің, Амсий Банийдің, Баний Шемердің, ⁴⁷ Шемер Махлийдің, Махлий Мушийдің, Муший Мерарийдің,

Мерарий Лебийдің улы еді. ⁴⁸ Олардың лебийли туысқанлары Мухаддес шатырдағы, Қудайдың Үйіндегі басқа барлық хызметлерді орынлау үшін тайынланды. ⁴⁹ Бірақ тек Харон хәм оның урпақлары ғана құрбанлық орында жандырылатуғын құрбанлықларды беріп, түтеткі түтетилетуғын орында түтеткілерді түтететуғын хәм Ең мухаддес бөлмеде исленетуғын барлық хызметлерді атқаратуғын еді. Олар Қудайдың қулы Муұса берген барлық буйрықлар бойынша, Израил халқын гүнадан пәклейтуғын еді.

Харонның урпағы

⁵⁰ Харонның урпақлары мыналар: Харонның улы Элазар, Элазардың улы Пинехас, Пинехастың улы Абишуа, ⁵¹ Абишуаның улы Буккий, Буккийдің улы Уззий, Уззийдің улы Зерахия, ⁵² Зерахияның улы Мерайот, Мерайоттың улы Амария, Амарияның улы Ахитуб, ⁵³ Ахитубтың улы Садоқ, Садоқтың улы Ахимаас.

Лебийлилер жасаған қалалар

⁵⁴ Лебийлилердің жасауы үшін ажыратылған жерлер мыналар: Қоҳат тийресинен шыққан Харонның урпақларына биринши шек түскенликтен, ⁵⁵ оларға Яхудадағы Хеброн хәм оның этирапындағы жайлаулар берилди. ⁵⁶ Ал қала дөгерегіндегі атыз хәм ауыллар Ефунне улы Калекке берилди.

⁵⁷ Солай етип, Харонның урпақларына паналайтуғын қалалар: Хеброн, Либна, Яттир, Эштемоа, ⁵⁸ Хилен, Дебир, ⁵⁹ Ашан, Ютта хәм Бейт-Шемеш қалалары жайлаулары менен қоса берилди. ⁶⁰ Бенямин урыуынан да оларға Геба, Алемет, Анатот қалалары жайлаулары менен қоса берилди. Қоҳат тийресине берилген бул қалалар барлығы болып он үш еді.

⁶¹ Қоҳат тийресинің қалғанларына Менашше урыуының ярымынан алынған он қала шек таслау арқалы берилди.

⁶² Гершом урпағына тийре санына қарай, Иссахар, Ашер, Нафталий урыуларынан хәм Башандағы Менашше урыуынан алынған он үш қала шек бойынша берилди.

⁶³ Мерарий урпағына тийре санына қарай, Рубен, Гад хәм Зебулон урыуларынан алынған он екі қала шек бойынша берилди.

⁶⁴ Израиллылар бул қалаларды жайлаулары менен қоса лебийлилерге берди.

⁶⁵ Яхуда, Шимон, Бенямин урыуларынан алынған хәм жоқарыда атлары аталған қалалар шек таслау арқалы берилди.

⁶⁶ Қоҳат тийресинен болған базы шаңарақларға Эфрайым урыуына тийисли жерлерден қалалар берилди. ⁶⁷ Оларға Эфрайымның таулы үлкесіндегі паналайтуғын қала Шехем, Гезер, ⁶⁸ Йокмеам, Бейт-Хорон, ⁶⁹ Айялон хәм Гат-Риммон қалалары жайлаулары менен қоса берилди.

⁷⁰ Қоҳат тийресиниң қалған шаңарақларына Менашше урыўының ярымынан алынған Анер хәм Билеам қалалары жайлаўлары менен қоса берилди.

⁷¹ Гершом урпағына мына қалалар жайлаўлары менен қоса берилди: Менашше урыўының ярымына тийисли жерлерден: Башандағы Голан хәм Аштарот.

⁷² Иссахар урыўынан: Кедеш, Даберат, ⁷³ Рамот, Анем.

⁷⁴ Ашер урыўынан: Машал, Абдон, ⁷⁵ Хуқоқ хәм Рехоб.

⁷⁶ Нафталий урыўынан: Галиладағы Кедеш, Хаммон, Кирятайым.

⁷⁷ Мерарий урпақларының қалғанларына мына қалалар жайлаўлары менен қоса берилди:

Зебулон урыўынан: Риммоно хәм Табор.

⁷⁸ Рубен урыўынан: Ерихонның қарсы алдында, Иордан дәрьясының шығыс тәрәпинде жайласқан шөлдеги Бесер, сондай-ақ, Яхаса, ⁷⁹ Кедемот хәм Мефаат.

⁸⁰ Гад урыўынан: Гиладтағы Рамот, Маханайым, ⁸¹ Хешбон хәм Язер.

7

Иссахардың урпағы

¹ Иссахардың Тола, Пуа, Яшуб хәм Шимрон деген төрт улы бар еди.

² Толаның уллары: Уззий, Рефая, Ериел, Яхмай, Ибсам хәм Самуел. Олар өз әўладларының басшылары еди. Даўыт патшалық еткен дәўирде, Тола урпақларының шежиресинде олардан жигирма еки мың алты жүз мәрт жаўынгер есапқа алынған.

³ Уззийдің улы Израхия. Израхияның уллары: Михаел, Обадия, Йоел хәм Ишшия. Олардың бесеўи де әўлад басшылары еди. ⁴ Олардың ҳаяллары да, балалары да көп болғанлықтан, әўладының шежиреси бойынша оларда урысқа жарамлы отыз алты мың адам бар еди. ⁵ Урыў шежиреси бойынша, Иссахар урыўының тийрелеринен сексен жети мың мәрт жаўынгер есапқа алынған.

Беняминнің урпағы

⁶ Беняминнің үш улы бар еди: Бела, Бехер хәм Едиаел.

⁷ Беланың бес улы бар еди: Эсбон, Уззий, Уззиел, Еримот хәм Ирий. Олардың бесеўи де әўлад басшылары еди. Олардың шежиресинде жигирма еки мың отыз төрт мәрт жаўынгер дизимге алынған еди.

⁸ Бехердің уллары: Земира, Йоаш, Элиезер, Элюоенай, Омрий, Еремот, Абия, Анатот хәм Алемет. Булардың хәммеси Бехердің уллары еди.

⁹ Олардың шежиресинде әўлад басшылары хәм жигирма мың еки жүз мәрт

жаўынгер дизимге алынған.

¹⁰ Едиаелдин улы: Билхан. Билханның уллары: Еуш, Бенямин, Эхуд, Кенаана, Зетан, Таршиш хәм Ахишахар. ¹¹ Едиаелдин барлық уллары әўлад басшылары еди. Оларда урысқа жарамлы он жети мың еки жүз мәрт жаўынгер бар еди. ¹² Шуппим хәм Хуппим Ирдин, Хушим болса, Ахердин урпақлары еди.

Нафталий урыўы

¹³ Нафталийдин уллары: Яхсиел, Гуний, Есер хәм Шаллум. Олар Яқыптың хаялы Билхадан тараған урпақлар еди.

Менашше урыўы

¹⁴ Менашшениң уллары: арамлы тоқалынан туўылған уллары Асриел хәм Махир. Махир Гиладтың әкеси еди. ¹⁵ Махир Хуппим менен Шуппимниң қарындасы Мааханы хаяллыққа алды. Менашшениң басқа урпағының аты Селофехад болып, оның тек ғана қызлары болды.

¹⁶ Махирдин хаялы Мааха ул туўып, атын Переш деп қойды. Оның инисиниң аты Шереш еди. Шерештиң Улам хәм Рекем атлы еки улы болды.

¹⁷ Уламның улы Бедан.

Менашшениң ақлығы Махирдин улы Гиладтың әўлады усылардан ибарат еди.

¹⁸ Махирдин қарындасы Хаммолахет Ишходты, Абиезерди хәм Махланы туўды.

¹⁹ Шеmidаның уллары: Ахиян, Шехем, Ликхий хәм Аниам.

Эфрайымның урпағы

²⁰ Эфрайымның Шутелах деген улы бар еди. Шутелахтан Беред, Бередтен Тахат, Тахаттан Элада, Элададан Тахат, ²¹ Тахаттан Забад, Забадтан Шутелах туўылды. Эфрайымның Шутелахтан басқа Эзер хәм Элад деген уллары да болды. Эзер менен Элад Гат қаласының тийкарғы турғынларына қараслы малларды урлап алып кетпекши болғанда, гатлылар оларды өлтирди.

²² Олардың әкеси Эфрайым узақ ўақыт аза тутты. Сонда туўысқанлары оны жубатыўға келди. ²³ Эфрайым және хаялы менен жатты хәм хаялы жүкли болып, бир ул туўды. Үйинде бахытсызлық жүз бергени ушын, әкеси баланың атын Бериа деп қойды. ²⁴ Оның Шеера деген қызы да бар еди. Шеера төменги хәм жоқарғы Бейт-Хорон хәм Уззен-Шеера қалаларының тийкарын салды.

²⁵ Эфрайымның Рефах атлы басқа бир улы да бар еди. Рефахтан Решеф, Решефтен Телах, Телахтан Тахан, ²⁶ Таханнан Лаадан, Лааданнан Аммихуд, Аммихудтан Элишама, ²⁷ Элишамадан Нун, Нуннан Ешуа туўылды.

²⁸ Эфраимлылардың жайласқан жерлери Бейт-Элди хәм оның дөгерегиндеги аўылларды, шығыстағы Нааранды, батыстағы Гезерди хәм оның дөгерегиндеги аўылларды, Шехемди, Айяны хәм олардың дөгерегиндеги аўылларды өз ишине алды. ²⁹ Менашше урыўының жерлерине шегаралас Бейт-Шеан, Таанах, Мегиддо хәм Дор қалалары, және оларға тийисли аўыллар бар еди. Израил улы Юсуптиң урпағы усы жерлерде жасады.

Ашердиң урпағы

³⁰ Ашердиң уллары: Имна, Ишўа, Ишўий, Бериа хәм олардың қыз туўысқаны Серах. ³¹ Берианың уллары: Хебер хәм Бирзаиттың тийкарын салған Малкиел.

³² Хебердиң Яфлет, Шомер, Хотам атлы уллары хәм Шуўа атлы бир қызы бар еди.

³³ Яфлеттиң уллары: Пасах, Бимхал хәм Ашўат. Яфлеттиң уллары усылар еди.

³⁴ Шемердиң уллары: Ахий, Рохага, Хубба хәм Арам.

³⁵ Оның туўысқаны Хелемниң уллары: Софах, Имна, Шелеш хәм Амал.

³⁶ Софахтың уллары: Суах, Харнефер, Шуўал, Берий, Имра, ³⁷ Бесер, Ход, Шамма, Шилша, Итран хәм Беера.

³⁸ Етердиң уллары: Ефунне, Писпа хәм Ара.

³⁹ Улланың уллары: Арах, Ханниел хәм Рисия.

⁴⁰ Булардың хәммеси Ашерден тараған урпақлар болып, олар әўлад басшылары, таңланған мәрт жаўынгерлер, абырайлы басшылар еди. Ашер урыўының шежиреси бойынша, урысқа жарамлы жигирма алты мың адам есапқа алынған еди.

8

Беняминниң урпағы

¹ Беняминниң туңғыш улы Бела, екінши улы Ашбел, үшінши улы Ахрах, ² төртінши улы Ноха, бесінши улы Рафа еди.

³ Беланың уллары: Аддар, Гера, Абихуд, ⁴ Абишуа, Нааман, Ахоах, ⁵ Гера, Шефуфан хәм Хурам.

⁶ Гебада жасап, кейин Манахатқа сүргин етилген әўладлардың басшылары болған Эхудтың уллары: ⁷ Нааман, Ахия хәм буларды баслап алып барған Гера. Гера Узза менен Ахихудтың әкеси еди.

⁸ Шахарайым еки хаялы Хушим менен Баарадан ажырасқаннан кейин, Моаб үлкесинде уллар көрди. ⁹ Ол кейинги алған хаялы Ходештен Йобаб, Сибия,

Меша, Малкам, ¹⁰ Еус, Сахия хәм Мирма атлы улларды көрди.

Шахарайымның усы улларының хәммеси әўлад басшылары еди.

¹¹ Шахарайымның Хушим деген хаялынан да Абитуб хәм Элпаал атлы еки улы бар еди.

¹² Элпаалдың уллары: Эбер, Мишам, сондай-ақ, Оно хәм Лод қалалары менен оның этирапындағы аўылларды қурған Шемед, ¹³ және Бериа хәм Шема. Бериа менен Шема Айялонда жасайтуғын халықтың әўлад басшылары еди. Олар Гат турғынларын сол қаладан қуып жиберген еди.

¹⁴ Ахйо, Шашақ, Еремот, ¹⁵ Зебадия, Арад, Эдер, ¹⁶ Михаел, Ишпа хәм Йоха – булар Берияның уллары еди.

¹⁷ Зебадия, Мешуллам, Хизкий, Хебер, ¹⁸ Ишмерай, Излиа хәм Йобаб – булар Элпаалдың уллары еди.

¹⁹ Яким, Зихрий, Забдий, ²⁰ Элиенай, Силлетай, Элиел, ²¹ Адая, Берая хәм Шимрат – булар Шимейдің уллары еди.

²² Ишпан, Эбер, Элиел, ²³ Абдон, Зихрий, Ханан, ²⁴ Ханания, Элам, Антогия, ²⁵ Ифдея хәм Пенуел – булар Шашақтың уллары еди.

²⁶ Шамшерай, Шехария, Аталия, ²⁷ Ярешия, Илияс хәм Зихрий – булар Ерохамның уллары еди.

²⁸ Булардың хәммесиниң әўлад басшылары хәм көсемлер болғанлығы шежиреде жазылған. Олар Ерусалимде жасады.

Патша Шаулдың урпағы

²⁹ Гибонның тийкарын салған Еиел Гибонда жасады. Оның хаялының аты Мааха еди. ³⁰ Еиелдің туңғыш улы Абдон, кейинги уллары: Сур, Киш, Баал, Нер, Надаб, ³¹ Гедор, Ахйо, Зехер ³² хәм Шимеаның әкеси Миклот. Булар Ерусалимде, өз туўысқанларының жанында жасады.

³³ Нер Киштин, Киш Шаулдың әкеси еди. Шаул Йонатанның, Малкий-Шуаның, Абинадабтың хәм Эшбаалдың әкеси еди.

³⁴ Йонатан Мериб-Баалдың, Мериб-Баал Миханың әкеси еди.

³⁵ Миханың уллары: Питон, Мелех, Тареа хәм Ахаз.

³⁶ Ахаздан Еҳоадда туўылды. Еҳоаддадан Алемет, Азмаёт, Зимрий туўылды. Зимрийден Моса, ³⁷ Мосадан Бинеа, Бинеадан Рефа, Рефадан Эласа, Эласадан Асел туўылды.

³⁸ Аселдің алты улы бар еди. Олардың атлары: Азриқам, Бохеру, Исмайыл, Шеария, Обадия хәм Ханан. Булардың барлығы Аселдің уллары еди.

³⁹ Аселдің иниси Эшектиң уллары: туңғыш улы Улам, екіншиси Еуш, үшіншиси Элифелет.

⁴⁰ Уламның уллары оқ жай атыўға шебер, мәрт жаўынгерлер болды. Уламның уллары хәм ақлықлары көп болып, олар барлығы болып бир жүз

елиу еди. Булардың хәммеси Беняминниң урпақлары еди.

9

¹ Солай етип, пүткил Израил халқы «Израил патшаларының китабында» жазылған шежиреге киргизилген еди.

Сүргиннен Ерусалимге қайтқан халық

Яхуда халқы Жаратқан Ийеге қыянет ислегени ушын, Вавилонға сүргин етилген еди. ² Өз қалаларындағы өз ийеликлерине израиллылар руханийлер, лебийлилер хәм Ибадатхана хызметшилери менен бирге биринши болып қайтып келип, қоныс басты.

³ Яхуда, Бенямин, Эфрайым хәм Менашше урыуынан болған мына адамлар Ерусалимде жасады:

⁴ Яхуданың улы Перестиң урпағынан: Банийдиң қулығы Имридиң шаулығы Омридиң ақлығы Аммихудтың улы Утай.

⁵ Шилоның урпағынан: туңғыш улы Асая хәм оның уллары.

⁶ Зерахтың урпағынан: Еуел хәм оның туғысқанлары.

Яхуда урыуынан хәммеси болып алты жүз тоқсан адам еди.

⁷ Бенямин урыуынан: Хассенуаның шаулығы Ходауияның ақлығы Мешулламның улы Саллу, ⁸ Ерохамның улы Ибнея, Михридиң ақлығы Уззидиң улы Эла хәм Ибнияның шаулығы Реуелдиң ақлығы Шефатияның улы Мешуллам.

⁹ Шежиресинде жазылғаны бойынша Бенямин урыуынан тоғыз жүз елиу алты адам еди. Булардың хәммеси әулад басшылары еди.

¹⁰ Руханийлер:

Едая, Ехояриб, Яхин ¹¹ хәм Азария. Азария Хилкияның улы Мешулламның ақлығы Садоктың шаулығы Мерайоттың қулығы Ахитубтың жаулығы еди.

Ахитуб Қудайдың Үйиниң бас хызметкери еди. ¹² Малкияның шаулығы

Пашхурдың ақлығы Ерохамның улы Адая хәм Иммердиң жаулығы

Мешиллемиттиң қулығы Мешулламның шаулығы Яхзераның ақлығы

Адиелдиң улы Маасай. ¹³ Әулад басшылары болған Ибадатхана

хызметшилери барлығы бир мың жети жүз алпыс адам еди. Олар Қудайдың Үйиндеги ислерди шеберлик пенен атқаратуғын еди.

¹⁴ Лебийлилер:

Мерарий урпағынан: Хашабияның шаулығы Азриқамның ақлығы

Хашшубтың улы Шемая, ¹⁵ Бакбаққар, Хереш, Галал хәм Маттания.

Маттания Асафтың шаулығы Зихридиң ақлығы Миханың улы еди.

¹⁶ Едутунның шаулығы Галалдың ақлығы Шемаяның улы Обадиа хәм нетофалылардың ауылларында жасап атырған Элқананың ақлығы Асаның

улы Берехия.

¹⁷ Ибадатханадағы дәрұаза қараұыллары:

Шаллум, Аққуб, Талмон, Ахиман хәм олардың туұысқанлары. Шаллум олардың басшысы еди. ¹⁸ Олар бүгинге дейин, шығыс тәрептеги Патша дәрұазасында хызмет етип келеди. Лебийлилердің ордасынан болған дәрұаза қараұыллары да усылар еди. ¹⁹ Қорахтың шаұлығы Эбьясафтың ақлығы Қорениң улы Шаллум хәм оның Қорах әұладынан болған туұысқанлары Ибадатхананың кирер аұзын қараұыллады. Олардың ата-бабалары да Жаратқан Ийениң Мухаддес шатырының кирер аұзын қараұыллаған еди.

²⁰ Алдыңғы ұақытлары Элазар улы Пинехас дәрұаза қараұылларын басқарған еди хәм Жаратқан Ийе оның менен бирге еди. ²¹ Мешелемия улы Зехария Ушырасыұ шатырының дәрұазасының қараұылы еди.

²² Таңлап алынған дәрұаза қараұыллары барлығы болып еки жүз он еки адам еди. Олар аұыллары бойынша шежиреге киргизилди. Оларды бул жуұапкершиликли ұазыйпаға Даұыт хәм көзи ашық Самуел тайынлаған еди.

²³ Олар хәм олардың урпақлары Жаратқан Ийениң Ибадатханасының, яғный Шатырының дәрұазасында сақшылық қылатуғын еди. ²⁴ Олар төрт тәрептеги: шығыс, батыс, арқа хәм кубладағы дәрұазаларды қараұыллады. ²⁵ Олардың аұылларда жасайтуғын туұысқанлары ұақты-ұақты келип, жети күнлик хызметти олар менен бөлисип ислеўге миннетли болды. ²⁶ Бас дәрұаза қараұылларының төртеұи де лебийли болып, оларға Қудайдың Ибадатханасындағы бөлмелер хәм ғәзийнеханалар исенип тапсырылған еди.

²⁷ Оларға Қудайдың Ибадатханасын қараұыллаұ хәм хәр таңда қапыларды ашыұ ұазыйпасы жүкленгенликтен, олар түнди Қудайдың Ұйи этирапында өткеретуғын еди.

²⁸ Лебийлилердің базылары Ибадатхана хызметинде қолланылатуғын затларға жуұапкер болды. Олар затларды хызмет ушын бергенде де, қайтарып алғанда да санайтуғын еди. ²⁹ Олардың басқалары Ибадатханадағы буйымларға хәм басқа барлық затларға, сондай-ақ сапалы унға, шарапқа, зәйтүн майына, ливан шайырына хәм хош ийисли затларға жуұапкер еди.

³⁰ Ал руұханийлердің базылары хош ийисли затларды араластырып таярлаұ хызметин атқарды. ³¹ Қорахтың урпағынан Шаллумның туңғыш улы, лебийли Маттития садақа етип усынылатуғын нанларды таярлаұ хызметине қойылған еди. ³² Оның Қохат урпағынан болған базы туұысқанларына болса, хәр Шаббат күни мухаддес нанларды таярлап, усыныұ хызмети жүкленди.

³³ Лебийлилердің әұлад басшылары болған сазенде хәм қосықшылар Ибадатхана бөлмелеринде жасады. Олар күни-түни хызметте болғанлықтан, хызметтин басқа түрлеринен азат болды.

³⁴ Булардың хәммеси урпақ шежиреси бойынша лебийлилердің әұлад

басшылары еди хәм олар Ерусалимде жасайтуғын еди.

Патша Шаулдың шежиреси

³⁵ Гибонның тийкарын салған Еиел Гибонда жасады. Оның хаялының аты Мааха еди. ³⁶ Еиелдің туңғыш улы Абдон болып, басқа уллары мыналар еди: Сур, Киш, Баал, Нер, Надаб, ³⁷ Гедор, Ахйо, Зехария хәм Миклот. ³⁸ Миклот Шимеамның әкеси еди. Булар Ерусалимде, ағайинлериниң жанында жасады. ³⁹ Нер Киштиң, Киш Шаулдың әкеси еди. Шаул Йонатан, Малкий-Шуа, Абинадаб хәм Эшбаалдың әкеси еди. ⁴⁰ Йонатан Мериб-Баалдың, Мериб-Баал Миханың әкеси еди.

⁴¹ Миханың уллары: Питон, Мелех, Тахреа^g.

⁴² Ахаз Яраның, Яра Алемет, Азмаўет хәм Зимрийдидиң әкеси еди. Зимрий Мосаның, ⁴³ Моса Бинеаның, Бинеа Рефаяның, Рефая Эласаның, Эласа Аселдиң әкеси еди.

⁴⁴ Аселдиң алты улы бар еди. Олардың атлары мынадай: Азриқам, Бохеру, Исмайыл, Шеария, Обадия хәм Ханан. Булардың барлығы Аселдиң уллары еди.

10

Шаул хәм оның улларының өлими

¹ Филистлер израиллылар менен урысып атырған еди. Израиллылар филистлердиң алдына түсип қашып, көпшилиги Гилбоа таўында набыт болды. ² Филистлер Шаул менен оның улларының изине түсип, Шаулдың уллары Йонатанды, Абинадабты хәм Малкий-Шуаны өлтирди. ³ Шаулдың этирапында саўаш хәўиж алған еди. Сонда садақшылар тәрәпинен атылған оқ Шаулға тийип, ол жарақатланды. ⁴ Шаул өз нөкерине: «Қылышыңды қынабынан суўырып ал да, мени өлтир. Болмаса, мына сүннетсизлер келеди де, мени хорлайды», – деди.

Бирақ нөкери қатты қорқып, буны ислемеди. Сонлықтан Шаул қылышын қынынан суўырып алып, өзін қылыштың үстине таслады. ⁵ Нөкери Шаулдың өлгенин көргенде, ол да қылышының үстине өзін таслап өлди.

⁶ Солай етип, Шаул менен оның үш улы да қаза тапты хәм пүткіл шаңарағы олар менен бирге қурып кетти.

⁷ Ойпатлықта жасайтуғын барлық израиллылар Израил әскерлериниң қашқанын хәм Шаул менен оның улларының өлгенин көргенде, өз қалаларын таслап, қаша баслады. Филистлер келип, сол қалаларға орналасып алды.

---

^g9:41 1Шеж 8:35 те Ахаз деген ат та бар.

⁸ Келеси күни филистлер өлгенлерди тонаў ушын келгенде, Гилбоа таўында Шаулдың хәм оның улларының өлигин тапты. ⁹ Олар Шаулдың кийимлерин шешип, басын хәм курал-жарақларын алды. Соңынан бул хабарды бутханаларына хәм халқына жеткерий ушын, филистлердиң жерлериниң хәммесине хабаршылар жиберди. ¹⁰ Олар Шаулдың курал-жарақларын өз қудайларының бутханасына қойып, басын Дагонның бутханасына илдирип қойды.

¹¹ Гиладтағы пүткил Ябеш халқы филистлердиң Шаулға ислеген хәмме ислери хәкқында еситкенде, ¹² олардың барлық мәрт жаўынгерлери барып, Шаул менен оның улларының денесин Ябешке алып келди. Кейин олардың сүйеклерин Ябештеги емен ағашының астына көмип, жети күн ораза тутып, азалады.

¹³ Шаул Жаратқан Ийеге қыянет еткени ушын өлген еди. Ол Жаратқан Ийениң сөзине бойсынбай, хәтте, әрўақ шақырыўшыға да мәсләхәт салды.

¹⁴ Ал Жаратқан Ийеден мәсләхәт сорамады. Сол себепли Жаратқан Ийе Шаулды өлтирип, оның патшалығын Ишай улы Даўытқа берди.

11

Даўыттың пүткил Израилға патша болыўы

¹ Пүткил израиллылар Хебронға, Даўыттың жанына жыйналып былай деди: «Бизлер сизиң өз сүйегиңиз хәм өз етиңизбиз. ² Бурын Шаул патша болған ўақытта да, саўашта Израилды өзиңиз баслап жүретуғын едиңиз. Қудайыңыз Жаратқан Ийе сизге: „Халқым Израилға сен шопанлық етип, оларға хүкимдар боласаң“, – деп ўәде берген еди».

³ Солай етип, Израилдың барлық ақсақаллары Хебронға, патша Даўыттың алдына келгенде, Даўыт Хебронда Жаратқан Ийениң алдында олар менен келисим дүзди. Олар да Жаратқан Ийениң Самуел арқалы берген ўәдеси бойынша, Даўытты майлап, Израилға патша етип қойды.

⁴ Патша Даўыт пенен израиллылар Ерусалимге жүрис қылды. Сол ўақытлары бул қала Ебус деп аталып, ол жерде ебуслылар жасайтуғын еди.

⁵ Ебус халқы Даўытқа: «Сен бул жерге кире алмайсаң», – деген еди. Деген менен, Даўыт Сийон қорғанын, кейин ала «Даўыттың қаласы» деп аталатуғын қорғанды қолға киргизди.

⁶ Даўыт: «Ебуслыларға биринши болып хүжим жасап, жеңген адам сәркәрда хәм басшы болады», – деп ўәде берген еди. Серуя улы Йоаб биринши болып хүжим жасап, жеңип шықты хәм сәркәрда болды.

⁷ Буннан кейин, Даўыт қорған қалаға орналасып алды. Сол себепли ол жерге «Даўыттың қаласы» деген ат берилди. ⁸ Даўыт Миллодан баслап қаланың

айнала дийуалларын қайта тикледі. Ал Йоаб қаланың қалған бөлеклерін қайта құрды. ⁹ Дауыт күшке толып бара берді. Өйткени Әлемнің Жаратқан Ийесі оның менен бірге еді.

Дауыттың батыр әскерлері

¹⁰ Жаратқан Ийенің Израилға үәде еткеніндей, Дауыттың батыр әскерлерінің әскербасылары пүткил Израил халқы менен бірге Дауытты патша қылды хәм оның патшалығының күшли болыуын қоллап-қууатлады.

¹¹ Дауыттың батыр әскерлерінің дизими мынау: үш батырдың^h сәрдары Хахмон улы Яшобамⁱ. Ол үш жүз адамға найза менен қарсы шығып, бір хұжим еткенде, хәммесін өлтирді.

¹² Оннан кейингиси үш батырдың бири ахохлы Додоның улы Элазар.

¹³ Филистлер урысыу үшін Пас-Даммимде жыйналғанда, Элазар Дауыттың қасында болды. Ол жерде бір арпа атызы бар еді. Сонда израиллылар филистлерден қаша баслады. ¹⁴ Бірақ Элазар менен Дауыт атыздың ортасында тұрып, ол жерди қорғады хәм филистлерди қырып таслады. Жаратқан Ийе оларға уллы жеңіс сыйлады.

¹⁵ Бір күни филист әскерлері Рефаим ойпатлығына орда құрған уақытта, отыз басшыдан үшеуі Адуллам үңгиріндегі жартасты паналап тұрған Дауытқа келді. ¹⁶ Сол уақытта Дауыт қорған ишінде еді, ал филистлердің сақшылар топарының биреуі Бейтлехемде еді. ¹⁷ Дауыт қатты шөллеп: «Қәнекей, Бейтлехем дәрүазасының жанындағы суу сақлағыштан биреу маған суу әкеліп берсе еді!» – деді. ¹⁸ Сонда бул үш батыр филистлердің ордасын жарып өтіп, Бейтлехем дәрүазасының жанындағы суу сақлағыштан суу алып, Дауытқа әкеліп берді. Бірақ Дауыт оны ишиуден бас тартты хәм сууды жерге төгіп, Жаратқан Ийеге ұсынды. ¹⁹ Ол: «О, Құдайым, буны ислеуден мени сақлай гөр! Жанларын қәуіп астына қойып, суу алып келген бул үш адамның қанын ишейин бе?» – деді.

Сөйтіп, Дауыт сууды ишпеді.

Бул үш батыр ұсындай ерлік көрсеткен еді.

²⁰ Йоабтың иниси Абишай үш батырдың^j басшысы еді. Ол найзасы менен үш жүз адамды өлтирді. Сол тәризде ол үш батыр сыяқлы даңққа еристи.

²¹ Оның үш батырдан^k да даңқы артып, олардың басшысы болғаны менен, үш батыр қатарына кирмейтуғын еді.

---

^h11.11 Үш батыр – ямаса отыз батыр. Және де, 2-Сам. 23:8 аятқа қараң.

ⁱ11.11 Яшобам – 2-Сам 23:8 де тахкемонлы Йошеб-Башшебет деп жазылған.

^j11.20 Үш батыр – басқа нұсқада отыз батыр. 2-Сам. 23:18 аятқа қараң.

^k11.21 Үш батыр – басқа нұсқада отыз батыр. 2-Сам. 23:18 аятқа қараң

²² Ехояда улы қабсеелли Беная да мәрт жаўынгер болып, ол да уллы ислер иследи. Ол моаблы еки күшли жаўынгерди, ал қар жаўған күни бир шуқырға түсип, арысланды өлтирди. ²³ Және де, ол бойы бес шығанақ болған мысырлыны да өлтирди. Мысырлының қолында тоқыұ үскенесиниң қадасындай жууан найзасы бар еди. Беная таяқ пенен оның алдына шықты хәм мысырлының найзасын қолынан тартып алып, оны өз найзасы менен өлтирди. ²⁴ Ехояда улы Бенаяның ислеген ислери мине усылар. Ол да сол үш батыр сыяқлы даңқ таратты. ²⁵ Ол отыз батырға қарағанда атақлырақ болса да, бирақ сол үш батырдың қатарына кирмеді. Даўыт оны өзиниң тән сақшыларына басшы етип қойды.

²⁶ Басқа батыр әскерлер мыналар:

Йоабтың иниси Асахел,

бейтлехемли Додоның улы Элханан,

²⁷ харорлы Шаммот, пелонлы Хелес,

²⁸ теқоалы Иккештиң улы Ира, анатотлы Абиезер,

²⁹ хушалы Сиббехай, ахохлы Илай,

³⁰ нетофалы Махарай хәм нетофалы Баананың улы Хелед,

³¹ Бенямин урыуынан гибалы Рибайдың улы Иттай, пиратонлы Беная,

³² Гааш сайлары аймағынан Хурай, арбалы Абиел,

³³ бахарумлы Азмаўет, шаалбонлы Эляхба,

³⁴ гизонлы Хашемниң уллары, харарлы Шагениң улы Йонатан,

³⁵ харарлы Сакардың улы Ахиам, Урдың улы Элифал,

³⁶ мехералы Хефер, пелонлы Ахия,

³⁷ кармелли Хесрай, Эзбай улы Наарай,

³⁸ Натанның иниси Йоел, Ажар улы Мибхар,

³⁹ аммон халқынан Селек, Серуя улы Йоабтың нөкери бееротлы Нахарай,

⁴⁰ Итер тийресинен Ира хәм Итер тийресинен Гарерб,

⁴¹ хетт халқынан Урия, Ахлай улы Забад,

⁴² рубенлилердиң кәўим басшысы, рубенли Шизаның улы Адина хәм оның отыз әскери,

⁴³ Мааха улы Ханан, митанлы Йошафат,

⁴⁴ аштеротлы Уззия, ароерли Хотамның уллары Шама хәм Еиел,

⁴⁵ Шимрий улы Едиаел хәм оның иниси тизли Йоха,

⁴⁶ махаўлы Элиел, Элнаамның уллары Ерибай хәм Йошаўия, моаблы Итма,

⁴⁷ Элиел, Обид, месобалы Ясиел.

12

Даўыттың Сиклагтағы жәрдемшилери

¹ Даўыт Киш улы Шаулдан қашып, Сиклагта жасап жүрген ўақытлары, айырым әскерлер келип, оған қосылды. Урыстарда Даўытқа жәрдем берген бул жаўынгерлер ² Бенямин урыўынан, Шаулдың ағайинлеринен еди. Бул садақшылар оқ жай менен қуралланған болып, оң қолы менен де, шеп қолы менен де оқ жай тартып, сақпанда тас ататуғын еди. ³ Олардың басшысы гибалы Шеманың улы Ахиезер болып, иниси Йоаш оның жәрдемшиси еди. Басқа жаўынгерлер: Азмаўеттиң уллары Езиел хәм Пелет, сондай-ақ, Бераха хәм анатотлы Еху, ⁴ отыз батырдың биреўи, яғный олардың басшысы гибонлы Ишмая, сондай-ақ, Еремия, Яхазиел, Юханан, гедералы Йозабад, ⁵ Элузай, Еримот, Беалия, Шемария, харуфлы Шефатия, ⁶ Қорахтың урпағынан болған Элқана, Ишшия, Азарел, Йоезер, Яшобам, ⁷ гедорлы Ерохамның уллары Йоела хәм Зебадия.

⁸ Даўыт шөлдеги қорғанда болғанда, гадлылардың биразы оған қосылды. Олар урысқа таяр мәрт жаўынгерлер болып, қалқан хәм найзаны ислете алатуғын еди. Олардың жүзлери арысландай айбатлы, өзлери таўлардағы кийик киби шаққан еди.

⁹ Олардың басшысы Эзер еди. Екиншиси Обадия, үшіншиси Элиаб, ¹⁰ төртіншиси Мишманна, бесіншиси Еремия, ¹¹ алтыншысы Аттай, жетіншиси Элиел, ¹² сегизіншиси Юханан, тоғызыншысы Элзабад, ¹³ оныншысы Еремия, он биріншиси Махбаннай еди.

¹⁴ Усы гадлылар орда әскербасылары еди. Олардың ең хәлсизлери жүз адамға, ең күшлилери мың адамға бас келетуғын еди. ¹⁵ Биринши айда¹, Иордан толып тасып турған ўақытта, олар арғы жағаға кесип өтип, ойпатлықтың шығыс хәм батыс тәрәпинде жасап атырғанлардың хәммесин бас саўғалап қашыўға мәжбүр етти.

¹⁶ Бенямин хәм Яхуда урыўларындағы базы адамлар да Даўыттың жанына, қорғанға келди. ¹⁷ Даўыт оларды күтип алыўға шықты хәм оларға былай деди: «Егер маған жәрдем бериў ушын жақсы нийет пенен келген болсаңыз, қатарымызға қосылыўыңызға ыразыман. Ал егер хеш кимге зорлық ислеменген болсам да, мени душпанларыма услап бериўге келген болсаңыз, онда ата-бабаларымыздың Қудайы буны көрип, хүким етсин».

¹⁸ Сонда кейинирек отыз батырдың сәрдари болған Амасайдың үстине Қудайдың Руўхы түсип, ол былай деди:

«О Даўыт, бизлер сизикимиз!
О Ишай улы, сиз бенен биргемиз!
Тынышлық хәм аманлық сизге яр болсын!

---

¹12.15 Биринши айда – март-апрель айларында.

Сизге жәрдем берип атырғанларға да аманлық болсын!

Себеби сизди қоллап турған – Қудайыңыздың Өзи».

Даўыт оларды жақсы қабыл етти хәм өзиниң басқыншылар топарларына басшылар етип қойды.

¹⁹ Даўыт филистлер менен бирге Шаулға қарсы урысыў ушын барғанда, Менашше урыўының базы адамлары Даўыттың тәрәпине өткен еди. Деген менен, сол урыста Даўыт хәм оның адамлары филистлерге жәрдем бермеді. Өйткени филист хәкимдарлары кеңесип: «Даўыт мырзасы Шаул тәрәпке өтип кетип, басымыздан айырылармыз», – деп, оны кейин қайтарған еди.

²⁰ Даўыт Сиклагқа қайтып кетип баратырғанда, Менашше урыўынан оның тәрәпине өткенлер мыналар еди: Аднах, Йозабад, Едиаел, Михаел, Йозабад, Элиху хәм Силлетай. Булардың барлығы менашшелердин мыңбасылары еди. ²¹ Олар мәрт жаўынгерлер болып, Даўыттың ордасында ләшкербасылық хызметин атқарды хәм қарақшылар топарына қарсы гүресіўде Даўытқа жәрдем берди. ²² Даўытқа жәрдем беріў ушын хәр күни адамлар келип қосылатуғын еди. Нәтийжеде, Даўыт Қудайдың ләшкерлери сыяқлы үлкен хәм күшли ордаға ийе болды.

Даўыттың Хеброндағы ордасы

²³ Жаратқан Ийениң берген үәдеси бойынша, Шаулдың патшалығын Даўытқа беріў ушын Хебронға, Даўыттың жанына келген ләшкерлер саны мынадай еди:

²⁴ Яхуда урыўынан: урысқа таяр, қалқан хәм найза менен қуралланған алты мың сегіз жүз адам.

²⁵ Шимон урыўынан: урысқа таяр, жети мың бир жүз мәрт жаўынгер.

²⁶ Лебий урыўынан: төрт мың алты жүз адам.

²⁷ Харон нәсилиниң басшысы Ехояда хәм оның менен бирге болғанлар үш мың жети жүз адам.

²⁸ Жас хәм мәрт жаўынгер Садоқ хәм оның тийресинен жигирма еки әскербасы.

²⁹ Шаулдың урыўласлары болған Бенямин урыўынан: үш мың адам. Беняминлилердин көпшилиги сол үақытқа дейин Шаулдың шаңарағына садық болып қалды.

³⁰ Эфрайым урыўынан: өз әўлады арасында атағы шыққан жигирма мың сегіз жүз мәрт жаўынгер.

³¹ Даўытты патша етип қойыў ушын, Менашше урыўының ярымынан арнаўлы түрде шақырылғанлар он сегіз мың адам.

³² Иссахар урыўынан: дәўир талабын түсинетуғын, Израилдың не ислеў кереклигин билетуғын еки жүз ләшкербасы хәм олардың қол астындағы

адамлар.

³³ Зебулон урыўынан: елиў мың адам. Олар урыс куралларының хэмме түри менен куралланған болып, Даўытқа шын жүректен жәрдем бериў ушын келди.

³⁴ Нафталий урыўынан: мың әскербасы хэм олар менен бирге қалқан хэм найза менен куралланған отыз жети мың адам.

³⁵ Дан урыўынан: урысқа таяр жигирма сегиз мың алты жүз адам.

³⁶ Ашер урыўынан: урысқа таяр, тәжирийбели қырқ мың әскер.

³⁷ Иордан дәрьясының шығысында жасайтуғын Рубен хэм Гад урыўлары менен Менашше урыўының ярымынан: урыс куралларының хэмме түри менен куралланған бир жүз жигирма мың адам.

³⁸ Булардың хэммеси сап тартып, урысқа шығыўға таяр әскерлер еди. Олар қатты қәлеў менен, Даўытты пүткил Израил үстинен патша етип қойыў ушын Хебронға келди. Қалған израиллылар да Даўытты патша етиў нийетинде еди.

³⁹ Хебронға келгенлер Даўыттың жанында үш күн қалды хэм туўысқанлары таярлап берген азық-аўқатларды ишип-жеди. ⁴⁰ Сондай-ақ, Иссахар, Зебулон хэм Нафталий урыўларының алыс аймақларынан да адамлар ешек, түйе, ғашыр хэм өгизлерге азық-аўқат тийеп келди. Олар мол етип ун, кептирип нығызланған әнжир менен кишмиш, шарап, зәйтүн майын, ири хэм майда малларды көп етип алып келди. Себеби Израилда шадлық хәким сүрген еди.

13

Келисим сандығының Кирят-Яримнен алып келиниўи

¹ Даўыт барлық басшылары, мыңбасылары хэм жүзбасылары менен мәсләхәтлести. ² Соңынан ол пүткил Израил жәмийетине былай деди: «Егер бул сизлерге мақул болса хэм Құдайымыз Жаратқан Ийениң еркине сай болса, онда Израил жериниң хәр тәрәпинде жасап атырған туўысқанларымызға хэм қалалары менен жайлаўлары әтирапында жасап атырған руўханийлер менен лебийлилерге хабаршылар жиберейик. Олар да келип, бизлерге қосылсын. ³ Құдайымыздың сандығын өзлеримизге қайтарып алып келейик. Өйткени Шаулдың дәўиринде Құдайдың еркин билиўде оннан пайдаланбадық». ⁴ Бул усыныс пүткил жәмийетке мақул түсти, себеби пүткил халық нәзеринде бул ис туўры еди.

⁵ Солай етип, Даўыт Құдайдың Келисим сандығын Кирят-Яримнен алып келиў ушын, Мысырдағы Шихор дәрьясынан Лебо-Хаматқа дейинги жерлерде жасайтуғын барлық израиллыларды жыйнады. ⁶ Кейин Даўыт хэм барлық израиллылар керублар арасында тахт курған Жаратқан Ийениң аты менен аталған Құдайдың Келисим сандығын алып келиў ушын, Яхудадағы

Баала қаласына, яғный Кирят-Яримге кетти.

⁷ Олар Қудайдың сандығын Абинадабтың үйінен алып, таза бир арбаға қойды. Арбаға жегілген өгізлерди Узза менен Ахйо жетеклеп жүрди. ⁸ Ал Даўыт хәм пүткіл Израил халқы Қудайдың алдында қосықлар айтып, лира, арфа, дәп, кимбал хәм кәрнай шертип, бар күши менен шадлыққа бөленип киятырған еди.

⁹ Олар Кидонның қырман жерине жеткенде, өгізлер сүрнигип кетти хәм қулап кетпеуи ушын Узза қолын созып, сандықты услады. ¹⁰ Сонда Уззаға қарсы Жаратқан Ийениң ғәзеби лаўлады хәм сандыққа қолын созғаны ушын, оны өлтирди. Узза сол жерде, Қудайдың алдында жан тапсырды.

¹¹ Жаратқан Ийениң Уззаны жазалағаны ушын, Даўыт қатты ашыўланды. Сол себепли сол жер хәзирге дейин Перес-Узза, яғный «Уззаның қыйратылыўы» деп аталады.

¹² Даўыт сол күни Қудайдан қорқып: «Қудайдың сандығын жаныма қалай алып келе аламан?» – деди. ¹³ Сол күни Даўыт сандықты өзиниң жанына, Даўыттың қаласына алып бармай, гатлы Обед-Эдомның үйине апарды.

¹⁴ Қудайдың сандығы гатлы Обед-Эдомның үйінде үш ай турды. Жаратқан Ийе Обед-Эдомның шаңарағын хәм оған тийисли хәр бир нәрсени жарылқады.

14

Даўыттың шаңарағы

¹ Тир патшасы Хирам Даўытқа елшилер, соның менен бирге сарай қурылысы ушын кедр ағашларын, тас қалаўшыларды хәм ағаш усталарын жиберди. ² Сонда Даўыт Жаратқан Ийениң өзин Израил патшасы етип тастыйықлағанын хәм Өз халқы Израил ушын оның патшалығын уллы даңққа еристиргенин түсинди.

³ Даўыт Ерусалимде және бир неше хаяллар алды хәм олардан да ул-қызлар көрди. ⁴ Даўыттың Ерусалимде туўылған перзентлериниң атлары мыналар: Шаммуа, Шобаб, Натан, Сулайман, ⁵ Ибхар, Элишуа, Элпелет, ⁶ Ногах, Нефег, Яфиа, ⁷ Элишама, Белияда, Элифелет.

Филистлердин жеңилiske ушыраўы

⁸ Филистлер Даўыттың майланып, Израилға патша етип қойылғанын еситкенде, пүткіл филист әскерлери Даўытты қолға түсириў ушын излеп кетти. Буны еситкен Даўыт оларды қарсы алыўға шықты. ⁹ Филистлер келип, Рефаим ойпатлығына шабыўыл жасады. ¹⁰ Даўыт Қудайдан:

– Филистлерге қарсы жүрис қылайын ба? Оларды маған тәслим етесең бе? –

деп сорады.

Жаратқан Ийе:

– Аўа, жүрис қыл. Оларды саған тәслим етемен, – деди.

¹¹ Сонда Даўыт әскерлери менен бирге Баал-Перасимге кетти хәм ол жерде филистлерди қыйратты. Кейин ол: «Хәр бир бөгетти жайпап өтетуғын суў тасқыны сыяқлы, Қудай душпанларымды мениң қолым менен қыйратып таслады», – деди. Сол себептен ол жерге Баал-Перасим аты берилди.

¹² Филистлер бутларын сол жерге таслап қашқан еди. Даўыттың буйрығы бойынша, бутлар жағып жиберилди.

¹³ Көп өтпей, филистлер қайтадан сол ойпатлыққа шабыўыл жасады.

¹⁴ Даўыт және Қудайдан сорады хәм Қудай оған былай деп жуўап берди: «Оларға бул жерден хүжим қылма. Оларды айланып өтип, арт жағынан, тут ағашлары тәрептен хүжим қыл. ¹⁵ Сен тут ағашларының жоқарысынан аяқ сеслери сыяқлы даўысты еситиўден-ақ, оларға хүжимге өт. Себеби сол ўақытта Мен сениң алдында филист ордасын қыйратыў ушын баратырған боламан». ¹⁶ Даўыт Қудайдың буйырғанындай қылды хәм филист ордасын Гибоннан Гезерге дейин қыйратып барды.

¹⁷ Солай етип, Даўыттың даңқы дөгеректеги еллердиң хәммесине жайылды. Жаратқан Ийе барлық халықларды оннан қорқатуғын қылды.

15

Келисим сандығының Ерусалимге алып келиниўи

¹ Даўыт өз аты менен аталған қалаға өзи ушын үйлер салдырды. Ол Қудайдың Келисим сандығы ушын да бир орын таярлап, шатыр қурды.

² Кейин Даўыт: «Қудайдың Келисим сандығын тек ғана лебийлилер көтерип жүреді. Өйткени Жаратқан Ийе сандықты алып жүриў хәм мәңгиге Өзине хызмет етиў ушын лебийлилерди таңлап алды», – деди.

³ Даўыт Жаратқан Ийениң сандығын өзи таярлаған жерге алып келиў ушын, пүткіл Израил халқын Ерусалимге жыйнады. ⁴ Кейин төменде аты аталған Харонның урпақларын хәм лебийлилерди бир жерге топлады:

⁵ Қоҳат урпағынан: басшы Уриелди хәм оның бир жүз жигирма ағайинин;

⁶ Мерарий урпағынан: басшы Асаяны хәм оның еки жүз жигирма ағайинин;

⁷ Гершом урпағынан: басшы Йоелди хәм оның бир жүз отыз ағайинин;

⁸ Элисафан урпағынан: басшы Шемаяны хәм оның еки жүз ағайинин;

⁹ Хеброн урпағынан: басшы Элиелди хәм оның сексен ағайинин;

¹⁰ Уззиел урпағынан: басшы Амминадабты хәм оның бир жүз он еки ағайинин.

¹¹ Соннан кейин, Даўыт руўханийлер Садоқ пенен Абиятарды, лебийлилер

Уриел, Асая, Йоел, Шемая, Элиел хәм Амминадабты шақырып алып, ¹² оларға былай деди: «Сизлер лебийлилердиң тийре басшыларысыз. Сонлықтан лебийли туўысқанларыңыз бенен бирге тазаланыў рәсиминен өтиңлер. Кейин Израилдың Қудайы Жаратқан Ийениң сандығын мен таярлаған орынға алып келиңлер. ¹³ Өткен сапар сандықты сизлер, лебийлилер көтерип жүрмегениңиз ушын, Қудайымыз Жаратқан Ийе бизлерге ғәзебин шашқан еди. Сонда бизлер оны қағыйдаға сай, қалай алып жүриў кереклигин Қудайдан сорамаған едик.

¹⁴ Солай етип, руўханийлер менен лебийлилер Израилдың Қудайы Жаратқан Ийениң сандығын алып келиў ушын, өзлерин тазаланыў рәсиминен өткерди. ¹⁵ Жаратқан Ийениң Муўса арқалы берген буйрығы бойынша, лебийлилер Қудайдың сандығының қадаларын ийинлерине қойып, көтерип жүрди.

¹⁶ Даўыт лебийлилердиң басшыларына туўысқанлары арасынан арфа, лира хәм кимбал саз әсбаплары хаўазы астында қуўанышлы қосықлар айтатуғын қосықшыларды тайынлаўды тапсырды. ¹⁷ Лебийлилер Йоел улы Хеманды, оның туўысқанларынан Берехия улы Асафты хәм Мерарий урпағынан Қушая улы Этанды тайынлады. ¹⁸ Олардан кейинги екинши дәрежеге туўысқанларынан мыналар тайынланды: Зехария, Бен, Язиел, Шемирамот, Ехиел, Унний, Элиаб, Беная, Маасея, Маттития, Элифелеху, Микнея, сондай-ақ, дәрўаза қараўыллары Обед-Эдом хәм Еиел. ¹⁹ Сазенделер Хеман, Асаф хәм Этанға қоладан исленген кимбалды даңғырлатыў, ²⁰ Зехария, Азиел, Шемирамот, Ехиел, Унний, Элиаб, Маасея хәм Бенаяға арфаны аламот усылында шертиў, ²¹ ал Маттития, Элифелеху, Микнея, Обед-Эдом, Еиел хәм Азазияға Шеминит усылы бойынша лира шертип, сазда жетекшилик етиў тапсырылды. ²² Лебийлилердиң басшысы Кенания қосықшыларға жуўапкер болды, себеби ол бул истиң маманы еди.

²³ Берехия менен Элқана Келисим сандығына қараўыл етип тайынланды.

²⁴ Шебания, Йошафат, Нетанел, Амасай, Зехария, Беная, Элиезер атлы руўханийлер Қудайдың Келисим сандығының алдында кәрнай шертип туратуғын болды. Обед-Эдом менен Ехия да Келисим сандығын қараўыллап туратуғын болды.

²⁵ Солай етип, Даўыт, Израил ақсақаллары хәм мыңбасылар Жаратқан Ийениң Келисим сандығын Обед-Эдомның үйинен алып келиў ушын қуўанышлы түрде жолға шықты. ²⁶ Жаратқан Ийениң Келисим сандығын алып киятырған лебийлилерге Қудайдың Өзи яр болғанлықтан, жети буға менен жети қошқар қурбанлыққа шалынды. ²⁷ Даўыт хәм сандықты көтерип алып киятырған лебийлилер, қосықшылар хәм қосықшылардың басшысы Кенания хасыл зығырдан тигилген кийим кийген еди. Буның сыртынан

Даўыт зығыр эфод та кийип алған еди. ²⁸ Усылайынша, пүткил Израил халқы кәрнай, сырнай, кимбал, лира хәм арфа намасы астында қуўанышлы түрде бақырысып, Жаратқан Ийениң Келисим сандығын алып киятырған еди. ²⁹ Жаратқан Ийениң Келисим сандығы Даўыттың қаласына кирип киятырғанда, Шаулдың қызы Михал терезеден қарап турған еди. Ол патша Даўыттың секирип ойнап киятырғанын көрип, оны өз кеўлинде пәс көрип кетти.

16

¹ Қудайдың Келисим сандығы алып келинип, Даўыттың арнаўлы түрде қурдырған шатырының ишине қойылды. Соңынан лебийлилер Қудайға жандырылатуғын хәм татыўлық қурбанлықларын берди. ² Жандырылатуғын хәм татыўлық қурбанлықларын берип болғаннан кейин, Даўыт Жаратқан Ийениң аты менен халыққа пәтия берди. ³ Кейин ол пүткил израиллыларға – хәр бир еркек хәм хәр бир хаялға бир шөрек нан, бир уўыс хурма хәм бир дана кептирип нығызланған кишмиштен тарқатты.

⁴ Даўыт лебийлилердің айырымларын Жаратқан Ийениң сандығы алдында хызмет етип, Израилдың Қудайы Жаратқан Ийеге жалбарыныў хәм Оған миннетдаршылық билдирип, алғыс-мақтаў айтыў ушын тайынлады.

⁵ Олардың басшысы Асаф, оның жәрдемшиси Зехария, кейингилери Еиел, Шемирамот, Ехиел, Маттития, Элиаб, Беная, Обед-Эдом хәм Еиел еди. Олар арфа хәм лира шертиўи, Асаф болса бәлент даўыслы кимбал, ⁶ ал руўханий Беная менен Яхазиел Қудайдың Келисим сандығының алдында хәр күни белгиленген ўақытта кәрнай шертиўи тийис болды.

Даўыттың миннетдаршылық жыры

⁷ Сол күни Даўыт биринши рет Асафқа хәм оның туўысқанларына Жаратқан Ийеге арнап, мына алғыслаў жырын айтыўды тапсырды:

⁸ «Жаратқан Ийени алғыслаң,
Оның атын айтып, шақырың,

Халықлар арасында жәриялаң Оның ислерин!

⁹ Оны жырлап, алғыс-мақтаў қосықларын айтың,
Баян етиң барлық кәраматларын!

¹⁰ Оның мухаддес аты менен мақтаның,
Жаратқан Ийени излейтуғынлардың жүреклері шадлыққа толсын!

¹¹ Жаратқан Ийени хәм Оның күшин излең,
Бәркулла Оның дәрғайында болыўға умтылың!

¹² Ол ислеген кәраматларды,

Әжайып ислери менен аўзынан шыққан хұкимлерин умытпаң!

¹³ Хәй, Оның қулы болған Израил урпақлары,

Ол таңлап алған Яқыптың уллары!

¹⁴ Ол – бизлердің Қудайымыз, Жаратқан Ийе!

Хұкимлери пүткил жер жүзин қаплаған.

¹⁵ Ол Өз келисимин мәңгиге есте сақлар,

Мың-мыңлаған әўладларға берген сөзин хасла умытпас,

¹⁶ Ибрайым менен дүзген келисимин де,

Ысаққа берген антын да хасла умытпас!

¹⁷ Буны Яқып ушын бир қағыйда етип тастыйықлады,

Израил ушын мәңгилик келисим қылып:

¹⁸ „Әўладларыңның пайына тийген мүлик етип,

Кенаан жерин саған беремен“, – деди.

¹⁹ Сол ўақытта олар саны жағынан аз еди,

Сол жерде аз санлы хәм келгинди еди.

²⁰ Олар бир халықтан екиншисине,

Бир патшалықтан екиншисине көшип-қонып жүрген еди.

²¹ Бирақ Жаратқан Ийе хеш кимнің оларды езиўине жол қоймады,

Хәтте, олар ушын патшаларға ескертиў берип:

²² „Мениң майлағанларыма тиймеңлер,

Пайғамбарларыма жаманлық қылмаңлар!“ – деди.

²³ Хәй, пүткил дүнья, алғыслар айтың Жаратқан Ийеге!

Хәр күни жәриялаң Оның қутқарыўын!

²⁴ Жәриялаң салтанатын миллетлерге,

Кәрааматларын пүткил халықларға!

²⁵ Өйткени Жаратқан Ийе уллы, Ол мақтаўға ең ылайықлы,

Барлық қудайлардан айбатлысы хәм қорқынышлысы Ол.

²⁶ Халықлардың барлық қудайлары жалған,

Ал Жаратқан Ийе аспанды жаратқан.

²⁷ Даңқ хәм уллылық Оның алдында,

Күдирет хәм қуўаныш Оның мөканында.

²⁸ Хәй, пүткил халықлар, Жаратқан Ийени мақтаң,

Жаратқан Ийениң уллылығын, күшин мақтаң!

²⁹ Жаратқан Ийениң уллылығын атына ылайықлы түрде мақтаң,

Қурбанлықлар алып, Оның алдына кириң!

Мухаддес салтанатына бөленип, Жаратқан Ийеге сыйының!

³⁰ Хәй, пүткил жер, Оның алдында қалтыраң!

Дүнья беккем орнатылған, ол тербелмейди.

³¹ Аспан қуўанып, жер шадлансын,

Миллетлер арасында: „Жаратқан Ийе хұкимдарлық етип атыр!“ – деп айтылсын.

³² Теңиз хәм ондағылар шуўлассын!

Дала хәм ондағылар байрамласын!

³³ Сонда тоғай ағашлары шадланып,

Жаратқан Ийениң алдында қосық айтар.

Өйткени Ол жер жүзин хұким етиўге келер.

³⁴ Жаратқан Ийени алғыслаң, Ол ийгиликли,

Оның сүйиспеншилиги мәңги.

³⁵ Оған былай деңлер:

„О, қутқарыўшымыз Қудай, бизлерди қутқар,

Бизлерди жыйнап, басқа халықлардан азат ет.

Мухаддес атыңды тәрийиплеп,

Уллылығың менен мақтанайық“.

³⁶ Израилдың Қудайы Жаратқан Ийеге,

Әуел бастан, мәңгиге дейин алғыс-мақтаўлар болсын!»

Пүткил халық: «Аўмийин!» – деп, Жаратқан Ийеге алғыс-мақтаўлар айтты.

Лебийлилердиң хызметке тайынланыўы

³⁷ Даўыт Асафты хәм оның ағайинлерин Жаратқан Ийениң Келисим сандығының алдында болып, сол жерде хәр күнги мүтәжликлерге қарай бәрқулла хызмет етиў ушын бекитти. ³⁸ Олар менен бирге хызмет етиўи ушын Обед-Эдомды хәм оның алпыс сегиз лебийли ағайинин де тайынлады. Едунның улы Обед-Эдом менен Хоса дәрўаза қараўыллары болды.

³⁹ Даўыт руўханий Садок пенен оның руўханий туўысқанларын Гибондағы сыйыныў орнына қурылған Жаратқан Ийениң Мухаддес шатырына хызметке қойды. ⁴⁰ Олар Жаратқан Ийениң Израилға берген Нызамында жазылған барлық қағыйдаларға сай, бәрқулла таңда хәм кеште жандырылатуғын қурбанлықлар берилетуғын қурбанлық орында Жаратқан Ийеге арнап, қурбанлықлар беретуғын болды. ⁴¹ Олар менен бирге Хеманды, Едунды хәм атлары аталып таңлап алынған басқа адамларды Жаратқан Ийениң мәңги сүйиспеншилиги ушын Оған алғыс айтыўға тайынлады. ⁴² Хеман менен Едун Қудайға алғыс-мақтаў айтылғанда, кәрнай, кимбал, және де, басқа саз әсбаптарының шертилиўине жуўапкер еди. Едунның уллары дәрўаза қараўыллары етип тайынланды. ⁴³ Соннан кейин, пүткил халық өз үйлерине тарқасты. Даўыт та өз шаңарағындағыларға пәтия бериў ушын, үйине қайтты.

Қудайдың Даўытқа берген үдесі

¹ Даўыт сарайына жайғасып алғаннан кейін, Натан пайғамбарға:
– Қара, мен кедр ағашынан қурылған сарайда жасап атырман. Ал Жаратқан Ийенің Келісім сандығы болса, шатырда тур! – деди.

² Натан Даўытқа:
– Кеўлиңіз күсегенин қыла берің. Себеби Қудай сиз бенен бірге, – деп жуўап берді.

³ Бірақ сол күні түнде Натанға Қудайдан мынадай сөз түсті: ⁴ «Барып, қулым Даўытқа былай деп айт: „Жаратқан Ийе былай дейді: Мәкан басыўым ушын, Маған арнап үйди сен құрмайсаң. ⁵ Израил халқын Мысырдан алып шыққан күннен баслап, бүгінге дейін Мен үйде жасамадым. Ал шатырдан-шатырға, ана жерден мына жерге көшіп жүрдім. ⁶ Пүткіл израиллылар менен бірге көшіп жүрген жерлерде халқымды басқарыўды буйырған Израил бийлерінің қайсы бирине: Неге Маған кедр ағашынан үй қурып бермедіңіз? – деген едім?“»

⁷ Енді қулым Даўытқа былай деп айт: «Әлемнің Жаратқан Ийесі былай дейді: „Мен сени жайлаўда қой бағып жүрген жериңнен алып, халқым Израилға хұкимдар етип қойдым. ⁸ Қай жерге барсаң да, сениң менен бірге болып, алдындағы хәмме душпанларыңды жоқ қылдым. Атыңды дүньядағы уллы адамлардың атлары сыяқлы уллы қыламан. ⁹ Халқым Израил ушын орын таярлап, оларды сол жерге орналастыраман. Олардың өз журты болады хәм хеш ким тынышын бузбайды. Залымлар оларға бұрынғыдай зорлық қылмайды. ¹⁰ Халқым Израилға бийлер қойған ўақыттан бери, залымлар оларды езип келмекте. Мен барлық душпанларыңды бойсындыраман.

Жаратқан Ийең болған Мен саған өзің ушын бир шаңарақ – патшалар әўладың жарататуғынымды билдиремен.

¹¹ Сен өлип, ата-бабаларыңның жанына атланғаныңда, зүрядыңнан бирин тахтқа отырғызып, оның патшалығын беккемлеймен. ¹² Мен ушын үйди ол құрады. Ал Мен болсам, оның тахтын мәңгилик қылып орнатаман. ¹³ Мен оған Әке боламан, ол Маған ул болады. Сеннен алдын болған патшадан мийримимди тартып алғаным сыяқлы, оннан Өз мийримимди хеш қашан тартып алмайман. ¹⁴ Мен оны Өз үйімнің хәм патшалығымның үстинен мәңгиге қояман. Оның тахты мәңги беккем болады“».

¹⁵ Солай етип, Натан аян арқалы берілген бул сөзлердің хәммесін Даўытқа айтып берді.

Даўыттың миннетдаршылық дуўасы

¹⁶ Соңынан Даўыт патша келип, Жаратқан Ийенің алдында отырды да, былай деди: «О, Қудай, Жаратқан Ийе! Сен мени буншелли мәртебелі

қылғандай, мен ким болыппан, мениң шаңарағым да не болыпты? ¹⁷ О, Қудай, Сениң нәзеринде бул да аз болғандай, қулыңның урпағының келешегі туўралы да айтып бердиң. Сен маған уллы бир адам сыяқлы қарадың, о Қудай, Жаратқан Ийе! ¹⁸ Қулыңа иззет-хүрмет көрсеткениң ушын, мен Саған басқа не айта аламан! Өйткени Сен қулыңды билесең. ¹⁹ О, Жаратқан Ийе! Қулыңның ийгилиги ушын хәм жүрегине муўапық болған бул уллы исти ислеп, уллы ўәделерди ашық билдирдиң.

²⁰ О, Жаратқан Ийе, өз қулақларымыз бенен еситкен барлық хабарымыз бойынша, Саған тең келетуғыны жоқ, Сеннен басқа Қудай да жоқ! ²¹ Дүньяда халқың Израилға уқсаған бирде бир халық жоқ. Оларды Өз халқың қылыў ушын, азат қылыўға бардың. Сен Мысырдан Өзиң ушын азат қылған халқыңның алдынан басқа халықларды қуўып жиберип, уллы хәм қорқынышлы ислериң арқалы Өз атыңды уллылыққа еристирдиң. ²² Сен халқың Израилды мәңгиге Өз халқың қылдың хәм Өзиң, Жаратқан Ийе олардың Қудайы болдың.

²³ Енди, о, Жаратқан Ийе! Қулыңа хәм оның урпағына берген ўәденди мәңгиге тастыйықлап, сөзинди орынлай гөр. ²⁴ Солай етип, адамлар: „Израилдың Қудайы болған Әлемниң Жаратқан Ийеси – Израилдың Қудайы!“ – десин хәм атың мәңги турып, уллылансын. Қулың Даўыттың урпағы да Сениң алдында беккем турсын.

²⁵ О, Қудайым! Сен маған мен ушын бир үй – патшалық жарататуғыныңды аян қылдың. Сонлықтан қулың Сениң алдында дуўа етиўге жүрек етти.

²⁶ Жаратқан Ийе, Сен Қудайсаң! Қулыңа усы ийгиликли нәрселерди ўәде еттиң. ²⁷ Өзиңниң алдында мәңгиге болыўы ушын, қулыңның патшалығын жарылқаўды мақул таптың. О, Жаратқан Ийе, оны жарылқағаның ушын, ол мәңгиге жарылқанатуғын болады».

18

Даўыттың жеңислери

¹ Арадан бираз ўақыт өткеннен кейин, Даўыт филистлерди жеңип, оларды бойсындырды. Гат қаласын хәм оның дөгерегиндеги аўылларды филистлердиң қолынан тартып алды.

² Соңынан Моаб халқын да жеңилiske ушыратты. Олар Даўытқа куллық етип, салық төлейтуғын болды.

³ Және де, Соба патшасы Ҳададезер Евфрат дәрьясы бойлап өз патшалығын бекитиўге барғанда, Даўыт оған Хаматқа дейин шабыўыл жасап, жеңип шықты. ⁴ Даўыт оның мың саўаш арбасын, жети мың атлы хәм жигирма мың пияда әскерин қолға түсирди. Ол саўаш арбасына жегилетуғын барлық

атлардың тирсеклерин кесип майырып, оннан тек жүз атты ғана алып қалды.

⁵ Даўыт Соба патшасы Ҳададезерге жәрдемге келген Дамаскте жасайтуғын арамлардан жигирма еки мың адамды өлтирди. ⁶ Соңынан ол Дамасктеги арамлардың жерине өзиниң сақшылар топарын жайластырды. Олар да Даўытқа кул болып, салық төлейтуғын болды. Даўыт қай жерге барса да, Жаратқан Ийе оны жеңиске еристирди.

⁷ Даўыт Ҳададезердиң сәркәрдалары алып жүрген алтын қалқанларды алып, Ерусалимге әкелди. ⁸ Және де, Ҳададезердиң қол астындағы Тибхат хәм Кун қалаларынан көп муғдарда қола алды. Кейин ала, Сулайман буны Ибадатхана ушын хаўыз, сүтинлер хәм хәр қыйлы буйымлар ислетиў ушын қолланды.

⁹ Хамат патшасы Тоў Даўыттың Соба патшасы Ҳададезердиң пүткил ордасын жеңип шыққанынан хабар тапты. ¹⁰ Сонда Тоў өз улы Ҳадорамды^m сәлем бериў хәм Ҳададезер үстинен ерискен жеңиси менен қутлықлаў ушын Даўыт патшаға жиберди. Себеби Тоў Ҳададезер менен узақ ўақыт даўамында урысып киятырған еди. Ҳадорам Даўытқа алтын, гүмис хәм қоладан исленген хәр түрли саўғалар алып келди. ¹¹ Патша Даўыт бул саўғаларды барлық миллетлерден – эдом, моаб, аммон, филист хәм амалек халықларынан алып келген гүмис хәм алтын менен бирге Жаратқан Ийеге бағышлады.

¹² Серуя улы Абишай Дуз ойпатлығында эдом халқынан он сегиз мың адамды қырғынға ушыратты.

¹³ Даўыт Эдомға сақшылар топарын орналастырды. Пүткил эдом халқы оған кул болды. Даўыт қайда барса да, Жаратқан Ийе оны жеңиске еристирди.

Даўыттың хызметкерлери

¹⁴ Даўыт пүткил Израилда патшалық етип, халқына туўры хәм әдиллик пенен хүкимдарлық етти. ¹⁵ Серуя улы Йоаб сәркәрда, Ахилуд улы Еҳошафат жылнамашы болды. ¹⁶ Ахитуб улы Садоқ пенен Абиятар улы Ахимелех руўханий, ал Шаўшаⁿ хаткер еди. ¹⁷ Еҳояда улы Беная керетлер менен пелетлерден алынған тән сақшылардың^o сәркәрдасы еди. Даўыттың уллары да патшаның бас хызметкерлери болды.

19

Даўыттың аммонлар менен арамларды жеңиўи

---

^m18.10 Ҳадорам – Йорамның басқаша атамасы, 2-Сам. 8:10 қараң.

ⁿ18.16 Шаўша – 2 Сам. 8:17 де Серая делинген.

^o18.17 Керетлер менен пелетлерден алынған тән сақшылар – патша Даўыттың шет елден жаллап алған тән сақшылары болыўы мүмкин.

¹ Арадан бир қанша ўақыт өткеннен соң, аммонлардың патшасы Нахаш өлип, оның орнына улы патша болды. ² Сонда Даўыт: «Әкеси маған жақсылық еткени ушын, мен де Нахаш улы Ханунға жақсылық етейин», – деп ойлап, әкесиниң өлимине кеўил билдириў ушын Ханунға елшилерин жиберди.

Даўыттың хызметшилери Ханунға кеўил билдириў ушын аммонлардың жерине барғанда, ³ аммон басшылары Ханунға: «Даўыт мына елшилерди әкеңиздиң хўрмети ушын, сизге кеўил айтыўға жиберген деп ойлайсыз ба? Яқ, олар елди көзден өткерип, билип алыў хәм қыйратыў ушын келген», – деди.

⁴ Сонда Ханун Даўыттың хызметшилерин тутқынға алып, сақалларын қырқтырды, шапанларын жамбасына дейин қыйдырып таслап, оларды изине қайтарып жиберди.

⁵ Сөйтип, олар қайтып кетти. Даўыт елшилери туўралы еситкенде, оларды күтип алыў ушын адам жиберди. Өйткени елшилер қатты хорланған еди. Патша оларға: «Сақалыңыз өскенше, Ерихода қалыңлар, соңынан қайтып келесизлер», – деди.

⁶ Аммонлар Даўытты өзлерине қарсы өшегистирип алғанын түсинди. Сонлықтан Ханун менен аммонлар Арам-Наҳарайым, Арам-Мааха хәм Собадан саўаш арбалары менен атлыларды жаллап алыў ушын мың талант гүмис жиберди. ⁷ Ханун отыз еки мың саўаш арбасын хәм Мааха патшасы менен оның әскерлерин жаллады. Мааха патшасы әскерлери менен келип, Медеба қаласының алдына орда қурды. Аммонлар да қалаларынан шығып, урысқа атланды.

⁸ Даўыт буны еситип, Йоаб басшылығында мәрт жаўынгерлерден ибарат болған пүткил ордасын оларға қарсы атландырды. ⁹ Аммонлар шығып, өз қаласының дәрўазасы алдында сап тартып турды. Жәрдемге келген патшалар далада бөлек сап тартып турды.

¹⁰ Йоаб алдыдан да, арттан да урысыўға туўры келип турғанын көргенде, Израилдың сайланды әскерлеринен базыларын таңлап, арамларға қарсы сапқа турғызды. ¹¹ Қалған топарларды иниси Абишайдың қолына тапсырды. Олар аммонларға қарсы сап тартып турды. ¹² Йоаб: «Арамлар меннен басым келсе, жәрдемге келерсең. Ал егер аммонлар сеннен басым келсе, мен саған жәрдемге бараман. ¹³ Батыр бол! Халқымыз ушын хәм Қудайымыздың қалалары ушын мәртлерше гүрес алып барайық! Жаратқан Ийе нени мақул тапса, соны ислесин», – деди.

¹⁴ Йоаб әскерлери менен бирге арамларға тәп бергенде, арамлар олардың алдына түсип қашты. ¹⁵ Арамлардың қашқанын көрген аммонлар да Йоабтың иниси Абишайдан қашып, қалаға кирип кетти. Буннан кейин, Йоаб

Ерусалимге қайтып келди.

¹⁶ Арамлар өзлеринің израиллылардан жеңилгенин көргенде, Евфрат дәрьясының арғы жағасындағы арамларға елшилер жиберип, Ҳададезердин сәркәрдасы Шофахтың қол астындағы арамларды шақырды.

¹⁷ Буннан хабар тапқан Даўыт пүткил Израил ордасын топлады. Кейин Иордан дәрьясын кесип өтип, оларға қарсы әскерлерин сапқа турғызды. Даўыт арамларға хұжимге өтип, олар менен урысты. ¹⁸ Деген менен, арамлар израиллылардың алдына түсип қашты. Даўыт олардың жети мың саўаш арбасының арбакешлери менен қырқ мың пияда әскерин өлтирди. Ол олардың ордасының сәркәрдасы Шофахты да өлтирди. ¹⁹ Ҳададезердин қол астындағы патшалар өзлеринің израиллылардан жеңилгенин көргенде, Даўыт пенен тынышлық келисимин дүзди хәм оған бағынышлы болды.

Соннан кейин, арамлар аммонларға жәрдем бериўден бас тартатуғын болды.

20

Рабба қаласының ийелеп алыныўы

¹ Келеси жылы бәхәрде, патшалар урысқа шығатуғын ўақытта, Йоаб әскерлерин баслап жолға шықты. Олар аммонлардың елин ўайран етип, Рабба қаласын қамал қылды. Бирақ Даўыт Ерусалимде қалған еди. Йоаб Рабба қаласына хұжим жасап, оны жер менен жексен етти. ² Даўыт олардың патшасының басындағы тажды алды. Ҳасыл таслар менен безелген, аўырлығы бир талант^р келетуғын алтын таж Даўыттың басына кийгизилди. Даўыт қаладан көп муғдарда олжа да алып қайтты. ³ Ол қала халқын сыртқа шығарып, оларды жарғы, шөккиш хәм балта менен исленетуғын жумысларды ислеўге мәжбүр етти. Даўыт аммонлардың қалаларының хәммесинде усылай иследи. Буннан кейин, Даўыт пүткил әскерлерин ертип, Ерусалимге қайтты.

Филистлерге қарсы саўаш

⁴ Бир қанша ўақыт өткеннен соң, Гезерде филистлер менен урыс басланды. Бул саўашта хушалы Сиббехай дәў әўладларынан болған Сиппайды өлтирди. Сонда филистлер бас ийди.

⁵ Филистлер менен болған басқа саўашта, Яир улы Элханан гатлы Голияттың туўысқаны Лахмийди өлтирди. Лахмийдин найзасының сабы тоқыў үскенесиниң қадасындай еди.

⁶ Кейинирек Гат қаласында және бир саўаш болып, ол жерде дәўдей бир

---

^рБир талант – шама менен 34,5 кг.

адам бар еди. Оның қоллары хәм аяқлары алты бармақлы болып, хәммеси болып жигирма төрт бармағы бар еди. Ол да дәў әўладларынан еди. ⁷ Усы адам израиллыларды масқаралағанда, Даўыттың әжағасы Шимеаның улы Йонатан оны өлтирди.

⁸ Даўыт хәм оның адамлары тәрeпинен өлтирилген усы адамлар да Гаттағы дәў әўладларынан еди.

21

Даўыттың халықты санақтан өткерйүи

¹ Шайтан Израилға қарсы шығып, Даўытты Израил халқын санақтан өткерйүге ийтермеледи. ² Сонда Даўыт Йоабқа хәм ләшкербасыларға:

– Барып, Беер-Шебадан Данға дейинги израиллыларды санақтан өткизип, олардың қанша екенин билиўим ушын нәтийжесин маған алып келиң, – деди.

³ Бирақ Йоаб:

– Жаратқан Ийе Израил халқын хәзиргисинен жүз есе қылып көбейтсин. Тақсыр, олардың хәммеси сизиң қулларыңыз емес пе? Неге усылай ислеўди қәлеп қалдыңыз? Не ушын Израилды гүнаға батырмақшысыз? – деди.

⁴ Деген менен, патшаның сөзи Йоабтың сөзинен үстин келди. Солай етип, Йоаб кетти хәм пүткил Израилды аралап шығып, Ерусалимге қайтып келди.

⁵ Йоаб санақ нәтийжесин Даўытқа баян қылды. Пүткил Израилда урысқа жарамлы бир миллион бир жүз мың, ал Яхудада төрт жүз жетпис мың адам бар екен.

⁶ Йоаб патшаның буйрығына наразы болғанлығы себепли, лебийлилер менен беняминлилерди есапқа киргизбеди. ⁷ Бул буйрық Қудайға да унамады хәм Ол Израил халқын жазалады.

⁸ Сонда Даўыт Қудайға: «Бул исти ислеп, мен үлкен гүнаға баттым. Жалбарынаман, қулыңның айыбын кешире гөр. Мен қатты ақмақлық қылдым», – деди.

⁹ Жаратқан Ийе Даўыттың үәлийи Гадқа былай деди: ¹⁰ «Барып, Даўытқа былай деп айт: „Жаратқан Ийе былай дейди: Мен саған үш жазаны усынаман. Өзиңе солардың биреўин таңла, кейин саған сол жазаны беремен“».

¹¹ Гад Даўытқа барып былай деди:

– Жаратқан Ийе былай дейди: «Мыналардан бирин таңла: ¹² үш жыл ашлық болсын ба? Үш ай душпанларың куўдалап, сени қырсын ба? Ямаса Жаратқан Ийениң қылышы болған оба кеселлиги Оның периштеси арқалы пүткил Израил елин қырғынға ушыратсын ба?» Енди жақсылап ойлап көрип, мени Жибергенге не деп жуўап беретуғынымды шешиң.

¹³ Даўыт Гадқа:

– Маған жүдә қыйын. Адамның қолына түскенше, Жаратқан Ийениң қолына түсейин. Себеби Оның реҳими жүдә күшли, – деп жууап берди.

¹⁴ Солай етип, Жаратқан Ийе Израил халқына оба кеселин жиберди хәм халықтан жетпис мың адам өлди. ¹⁵ Қудай Ерусалимди жоқ етиу ушын бир периштесин жиберди. Бирақ Қудайдың периштеси Ерусалимди қыра баслағанда, Жаратқан Ийе болып атырған апатты көрип, ашынып кетти хәм халықты қырған периштеге: «Жетер енди, қолыңды тарт», – деди. Сол ўақытта Жаратқан Ийениң периштеси ебус халқынан болған Орнанның^q қырман жеринде турған еди.

¹⁶ Даўыт басын көтергенде, қолындағы жалаңашланған қылышын Ерусалим тәрепке созып, жер менен аспан арасында турған Жаратқан Ийениң периштесин көрди. Сонда аза кийимин кийген Даўыт пенен халық ақсақаллары ет-бетинен жерге жығылды.

¹⁷ Даўыт Қудайға жалбарынып: «Халқыңды санақтан өткерийди буйырған мен емеспен бе? Гүна ислеп, жаўызлық қылған мен-ғо. Ал мына қойлар не қылыпты? О Қудайым, Жаратқан Ийе! Өтинемен, жақсысы, мени хәм әкемнің хожалығын жазала. Бирақ халқыңның оба кеселлигинен қырылып кетиўине жол қойма», – деди.

¹⁸ Сонда Жаратқан Ийениң периштеси пайғамбар Гадқа: «Ебус халқынан болған Орнанның қырманна барып, сол жерде Жаратқан Ийеге арнап, қурбанлық орын қурсын», – деген хабарды Даўытқа жеткерийди буйырды.

¹⁹ Даўыт Жаратқан Ийениң Гад арқалы берген буйрығы бойынша жолға шықты. ²⁰ Қырманда бийдайын айдатып атырған Орнан артына қарағанда, периштени көрди. Сонда оның қасындағы төрт улы жасырынып алды. ²¹ Сол ўақытта Даўыт Орнанға жақынлап киятырған еди. Орнан Даўытты көргенде, қырманнан шықты да, ет-бетинен жерге жығылып, Даўытқа тәжим етти.

²² Даўыт Орнанға:

– Мына қырман турған жерди маған бер. Халыққа келген оба кеселлиги тоқтау ушын, мен бул жерге Жаратқан Ийеге арнап қурбанлық орын кураман. Қырман турған жерди маған толық қунына сат, – деди.

²³ Орнан Даўытқа:

– Ала бериң! Тақсыр, нени макул көрсеңиз, соны ислең. Мине, өгизлерди жандырылатуғын қурбанлық ушын, түйек айдайтуғын ағашты отын ушын хәм бийдайды ғәлле садақасы ушын беремен. Булардың хәммесин беремен, – деп жууап берди.

²⁴ Бирақ патша Даўыт Орнанға:

---

^q**21.15** Орнан – еврейше Орнан Араўнаның басқа аты, және де 18-28-аятларға қараң.

– Яқ, болмайды! Буларды толық қунын төлеп, сатып аламан. Саған тийисли нәрселерди Жаратқан Ийеге усынбайман. Тегин нәрсени жандырылатуғын қурбанлық етип усынбайман, – деди.

²⁵ Солай етип, Даўыт бул жер ушын Орнанға алты жүз шекел алтын төледі.

²⁶ Даўыт сол жерге Жаратқан Ийеге арнап қурбанлық орын қурып, жандырылатуғын қурбанлықлар хәм татыўлық қурбанлықларын берди. Ол Жаратқан Ийеге жалбарынды хәм Жаратқан Ийе қурбанлық орындағы жандырылатуғын қурбанлыққа аспаннан от жиберип, оған жуўап берди.

²⁷ Буннан кейин, Жаратқан Ийе периштеге қылышын қынабына салып қойыўды буйырды. Периште буйрықты орынлады. ²⁸ Даўыт ебус халқынан болған Орнанның қырманында Жаратқан Ийениң өзине жуўап бергенин көргенде, ол жерде қурбанлықлар шалды. ²⁹ Шөлде Жаратқан Ийеге арнап Муўса қурдырған шатыр хәм жандырылатуғын қурбанлық берилетуғын қурбанлық орын сол ўақытта Гибондағы сыйыныў орнында еди. ³⁰ Бирақ Даўыт Жаратқан Ийениң периштесиниң қылышынан қорққанлықтан, Қудайдың еркин билиў ушын ол жерге бара алмады.

22

¹ Сонда Даўыт: «Қудай Ийениң Ибадатханасы да, Израил ушын жандырылатуғын қурбанлық орын да усы жерде болады», – деди.

Ибадатхана ушын таярлықлар

² Даўыт Израилда жасайтуғын келгиндилердиң хәммесин жыйнаўды буйырды. Қудайдың Ибадатханасын қурыў ушын, олардың арасынан тасларды кесетуғын хәм жонатуғын адамларды тайынлады. ³ Даўыт дәрўаза есиклериниң шегелери хәм қазық шегелер ушын көп муғдарда темир таярлап қойды. Таярланған қоланың да көплиги соншелли, оның салмағын анықлаў мүмкин емес еди. ⁴ Және де, ол сансыз кедр ағашын да жыйнап қойды. Өйткени сидонлылар менен тирлилер Даўытқа көп муғдарда кедр ағашын әкелген еди.

⁵ Даўыт: «Улым Сулайман жас хәм тәжирийбесиз. Ал Жаратқан Ийеге арнап қурылатуғын Ибадатхана жүдә саўлатлы болып, даңқы барлық халықларға жайылыўы керек. Сонлықтан оның қурылысы ушын таярлық көрип қоя берейин», – деди. Солай етип, Даўыт өлмесинен алдын Ибадатхана қурыў ушын үлкен таярлықлар көрди.

⁶ Даўыт улы Сулайманды қасына шақырып алды хәм оған Израилдың Қудайы Жаратқан Ийе ушын Ибадатхана қурыўды тапсырып, ⁷ былай деди: «Улым, мен Қудайым Жаратқан Ийеге арнап, Ибадатхана қурыўды қәлеген едим. ⁸ Бирақ Жаратқан Ийе маған былай деди: „Сен үлкен саўашларда

қатнасып, көп қан төктің. Мениң алдымда жерге көп қан төккениң ушын, Мениң атыма арнап Ибадатхананы сен құрмайсаң. ⁹ Бірақ сеннен тынышлықты сүйетуғын бир ул туұылады. Мен оны дөгерегиндеги барлық душпанларынан қутқарып, рәхәтке еристиремен. Оның аты Сулайман болады. Оның дәуиринде Израилға тынышлық хәм аман-есенлик инәм етемен.

¹⁰ Мениң атыма арнап Ибадатхананы ол қурады. Ол Маған ул болады, Мен де оған Әке боламан. Оның Израил үстинен қуратуғын патшалық тахтын мәңгиге беккемлеймен“.

¹¹ Енди, улым, Жаратқан Ийе саған яр болсын! Өзи саған үәде еткениндей, Қудай Ийеңе арнап Ибадатхана құрғаныңда, сени табысқа еристирсин.

¹² Жаратқан Ийе сени Израилға хәкимдар етип қойғанда, Қудайың Жаратқан Ийениң Нызамына әмел қылыуың ушын, Ол саған ақыл-парасат берсин.

¹³ Жаратқан Ийениң Муұса арқалы Израилға берген қағыйда хәм нызамларын муқыятлы түрде орынлауға тырыссаң, табысқа ерисесең. Күшли хәм мәрт бол! Қорқпа, руұхың түспесин!

¹⁴ Мен көп машақатлар менен Жаратқан Ийениң Ибадатханасы ушын жүз мың талант алтын, бир миллион талант гүмис, өлшеп болмас дәрежеде көп қола менен темир, және де, ағаш пенен тас та жыйнап, таярлап қойдым. Буларға сен де қосарсаң. ¹⁵ Сенде көп жұмысшылар: тас жоныушылар, тас қалаушылар, ағаш усталары, хәр түрли өнерге ийе адамлар, ¹⁶ алтын, гүмис, қола хәм темирди ислете алатуғын сансыз өнерментлер бар. Енди иске кирис. Жаратқан Ийе саған яр болсын!» ¹⁷ Дауыт Израилдың барлық басшыларына улы Сулайманға жәрдем бериуди буйырып, ¹⁸ былай деди: «Қудайыңыз Жаратқан Ийе сизлер менен бирге емес пе? Сизлерди хәр тәреплеме тынышлыққа бөлемеди ме? Ол усы жердиң турғынларын маған тәслим қылды. Сол себепли бул жер Жаратқан Ийеге хәм Оның халқына бағынышлы болды. ¹⁹ Енди жүрегинизди хәм жаныңызды Қудайыңыз Жаратқан Ийени излеуге бағышлаңлар. Қудай Ийениң Ибадатханасын қурыуды баслаңлар. Кейин Жаратқан Ийениң Келисим сандығын хәм Қудайға бағышланған басқа мухаддес буйымларды Жаратқан Ийениң атына арнап қурылған Ибадатханаға апарып қойыңлар», – деди.

23

¹ Дауыт мазмунлы өмир сүрди хәм қартайғанда, улы Сулайманды Израилға патша етип қойды.

Лебийлилердиң атқаратуғын хызметлери

² Дауыт Израилдың барлық басшыларын, руұханийлерди хәм лебийлилерди бир жерге топлады. ³ Отыз хәм оннан жоқары жастағы лебийлилер санап

шығылды. Олар барлығы болып отыз сегіз мың ер адам екен. ⁴ Даўыт олардың жигирма төрт мыңын Жаратқан Ийениң Үйіндеги ислерди атқарыўға, алты мыңын хәмелдар лаўазымларға хәм қазылық исине, ⁵ төрт мыңын дәрўаза қараўыллығына, төрт мыңын өзи таярлап берген саз әсбаптарын шертип, Жаратқан Ийени алғыслаў хызметине қойды.

⁶ Даўыт лебийлилерди Лебийдиң уллары Гершом, Қоҳат хәм Мерарийдиң урпақтары бойынша үш топарға бөлди.

⁷ Гершомның уллары: Лаадан хәм Шимей.

⁸ Лааданның үш улы болып, туңғышы Ехиел, кейин Зетам хәм Йоел.

⁹ Шимейдиң Шеломит, Хазиел хәм Ҷаран деген үш улы бар еди. Олар Лаадан урыўының әўлад басшылары еди. ¹⁰ Шимейдиң басқа уллары: Яхат, Зиза, Еуш хәм Бериа. Бул төртеўи де Шимейдиң уллары еди. ¹¹ Яхат туңғышы, Зиза екінши улы еди. Бирақ Еуш пенен Берияның уллары көп болмағанлықтан, екеўи бир тийре болып есапланды.

¹² Қоҳаттың Амрам, Исҳар, Хеброн хәм Уззиел деген төрт улы болды.

¹³ Амрамның уллары Харон хәм Муўса еди.

Харон ең мухаддес затларды бағышлаў исине тайынланды. Сонлықтан Харон хәм оның уллары мәңгиге Жаратқан Ийениң алдында курбанлықлар бериўи, Оған хызмет етиўи хәм мәңгиге Оның аты менен халықты жарылқаўи тийис болды. ¹⁴ Қудайдың адамы Муўсаның уллары да Лебий урыўына киргизилди.

¹⁵ Муўсаның уллары: Гершом хәм Әлиезер.

¹⁶ Гершомның туңғыш улы Шебуел еди.

¹⁷ Әлиезердиң туңғыш улы Рехабия еди. Әлиезердиң басқа улы болмады. Ал Рехабияның уллары көп болды.

¹⁸ Исҳардың туңғыш улы Шеломит еди.

¹⁹ Хебронның уллары: туңғышы Ерия, екіншиси Амария, үшіншиси Яхазиел, төртіншиси Еқамам.

²⁰ Уззиелдиң уллары: туңғышы Миха, екіншиси Ишшия.

²¹ Мерарийдиң уллары: Махлий хәм Муший.

Махлийдиң уллары: Элазар хәм Киш.

²² Элазар улсыз бул дүньядан көз жумды. Бирақ оның қызлары бар еди. Аталас ағайинлери болған Киштиң уллары оларға үйленди.

²³ Мушийдиң Махлий, Эдер хәм Еремот деген үш улы болды.

²⁴ Әўладлары бойынша Лебий урпағы усылар еди. Әўлад басшыларының хәр бири шежиреге атпа-ат киргизилди. Жигирма хәм оннан жоқары жастағы хәр бир лебийлиге Жаратқан Ийениң Үйінде хызмет етиўге болатуғын еди.

²⁵ Өйткени Даўыт: «Израилдың Қудайы Жаратқан Ийе Өз халқын тынышлыққа еристирип, Өзи де Ерусалимди мәңгиге мөкан етиўди шешти.

²⁶ Сонлықтан буннан былай, лебийлилерге Жаратқан Ийениң шатырын хәм сыйыныў хызметинде қолланылатуғын затларды тасып жүриўдиң хәжети жоқ», – деди. ²⁷ Даўыттың ақырғы буйрығы бойынша жигирма хәм оннан жоқары жастағы лебийлилер саналды.

²⁸ Лебийлилер Жаратқан Ийениң Үйиндеги хызметте Харонның урпақларына жәрдем бериўге миннетли еди. Буларға хәўли хәм бөлмелерди гүзетиў, мухаддес затларды пәклеў рәсиминен өткериў хәм Қудайдың Үйине тийисли басқа да ўазыйпаларды орынлаў ислери кирди. ²⁹ Олар нан садақаларына, ғәлле садақасы ушын берилетуғын сапалы унға, пәтир нанларға, пеште писирилген садақаларға хәм зәйтүн майы араластырылған садақаларға, садақалардың көлем хәм өлшеминен жуўапкер болды.

³⁰ Лебийлилер хәр күни азанда хәм кеште Жаратқан Ийеге миннетдаршылық билдириў хәм алғыс-мақтаў айтыў ушын таяр туратуғын еди. ³¹ Олар Шаббат күнлери де, Жаңа ай байрамларында да, белгиленген байрам күнлеринде Жаратқан Ийеге жандырылатуғын қурбанлықлар берилгенде де, солай иследи. Жаратқан Ийениң алдында хызмет етиўши лебийлилердиң саны бәрқулла алдын ала көрсетпеде белгиленген санда болыўы керек еди.

³² Солай етип, лебийлилерге Ушырасыў Шатыры менен Мухаддес орынды қорғаў хәм өз туўысқанлары болған Харон урпақларына Жаратқан Ийениң Үйиндеги хызметте жәрдем бериў ўазыйпасы жүкленди.

24

Руўханийлердиң ўазыйпасы

¹ Харон урпақлары мынадай топарларға бөлинди. Харонның уллары: Надаб, Абиҳу, Элазар хәм Итамар. ² Бирақ Надаб пенен Абиҳу әкесинен бурын, ул көрмей өлип кеткенликтен, тек Элазар менен Итамар руўханий болды.

³ Даўыт Харон урпақларын орынлайтуғын хызметлери бойынша топарларға бөлди. Бул исте оған Элазар урпағынан Садоқ хәм Итамар урпағынан Ахимелех жәрдем берди. ⁴ Элазар урпақлары арасында әўлад басшылары Итамар урпақларына қарағанда көбирек болып шықты. Сонлықтан Элазар урпақлары он алты топарға, Итамар урпақлары сегиз топарға бөлинди.

⁵ Элазар урпақлары арасында да, Итамар урпақлары арасында да Мухаддес орынға хәм Қудайдың алдындағы баслы хызметлерге жуўапкер болған басшылар бар еди. Сол себепли хызметлер хеш кимди жақламастан, шек таслаў жолы менен бөлип берилди.

⁶ Лебийли Нетанел улы хаткер Шемая патшаның хәм халық басшыларының, руўханий Садоқтың, Абиятар улы Ахимелехтиң, руўханийлердиң хәм лебийлилердиң әўлад басшыларының көз алдында шек таслаўдың жуўмағын

жазып барды. Шек бойынша, Элазар урпақларынан бир шаңарақтан, Итамар урпақларынан бир шаңарақтан гезекпе-гезек алынды.

⁷ Биринши шек Ехоярибке,
Екиншиси Едаяға түсти.

⁸ Үшинши шек Харимге,
Төртиншиси Сеоримге,

⁹ Бесиншиси Малкияға,
Алтыншысы Мияминге,

¹⁰ Жетиншиси Хаққосқа,
Сегизиншиси Абияға,

¹¹ Тоғызыншысы Ешуаға,
Оныншысы Шеканияға,

¹² Он бириншиси Эляшибке,
Он екиншиси Якимге,

¹³ Он үшіншиси Хуппаға,
Он төртиншиси Ешебабқа,

¹⁴ Он бесиншиси Билгаға,
Он алтыншысы Иммерге,

¹⁵ Он жетиншиси Хезирге,
Он сегизиншиси Ұапписсеске,

¹⁶ Он тоғызыншысы Петахияға,
Жигирмаланшысы Ехезкелге,

¹⁷ Жигирма бириншиси Яхинге,
Жигирма екиншиси Гамулға,

¹⁸ Жигирма үшіншиси Делаяға,
Жигирма төртиншиси Маазияға түсти.

¹⁹ Израилдың Қудайы Жаратқан Ийениң буйрығы бойынша, бабасы Харон оларға қағыйдалар берген еди. Жаратқан Ийениң Үйине киргенде, олардың хызметиниң белгиленген тәртиби соған тийкарланған еди.

²⁰ Лебийлилердиң басқа урпақлары мыналар:

Амрамның улларынан Шубаел,
Шубаелдиң улларынан Ехдея.

²¹ Рехабия улларынан туңғышы Ишшия.

²² Исхардың урпақларынан Шеломит.

Шеломиттиң улларынан Яхат.

²³ Хебронның уллары: туңғышы Ерия, екиншиси Амария, үшіншиси Яхазиел, төртиншиси Еқамам.

²⁴ Уззиелдиң улы: Миха.

Миханың улы: Шамир.

²⁵ Миханың туұысқаны: Ишшия.

Ишшияның улы Зехария.

²⁶ Мерарийдің уллары: Махлий, Муший хәм Язия.

²⁷ Мерарийдің урпақларынан Язияның уллары: Шоҳам, Заккур хәм Еврей.

²⁸ Махлийден Элазар туұылды. Элазардың улы болмады.

²⁹ Киштиң урпағынан Ерахмеел.

³⁰ Мушийдің уллары: Махлий, Эдер хәм Еримот.

Лебий урыұынан болған әуладлар усылар еди. ³¹ Олар да туұысқанлары Харонның урпақлары сыяқлы, патша Даұыттың, Садоқтың, Ахимелехтиң, руұханийлердің хәм лебийлилердің әулад басшыларының көз алдында шек таслап, өз ұазыйпаларын белгилеп алды. Шек таслағанда, үлкен улдың шаңарағы менен кишкене улдың шаңарағының хуқықы теңдей болды.

25

Жыршылар

¹ Даұыт пенен орда әскербасылары хызмет ушын Асафтың, Хеманның хәм Едутунның улларынан айырымларын лира хәм арфа шертиұ хәм кимбалды даңғырлатып, руұхланып қосық айтыұ^f ушын айырып қойды. Бул хызмет ушын тайынланғанлардың дизими мынаұ:

² Асафтың улларынан: Заккур, Юсуп, Нетания хәм Асарела. Булар Асафтың басшылығы астында болып, патшаның буйрығы бойынша, руұхланып қосық айтатуғын еди^g.

³ Едутунның улларынан: Гедалия, Серий, Ийшая, Шимей, Хашабия хәм Маттития – жәми алты адам. Олар лира намасы астында Жаратқан Ийеге миннетдаршылық билдиретуғын хәм руұхланып, алғыс-мақтаұлар менен қосық айтатуғын әкеси Едутунның басшылығы астында еди.

⁴ Хеманның улларынан: Буккия, Матгания, Уззиел, Шебуел, Еримот, сондай-ақ Ханания, Хананий, Элиата, Гиддалтий, Ромамтий-Эзер, және де Йошбекаша, Маллотий, Хотир хәм Махазиот. ⁵ Булардың хәммеси патшаның үәлийи Хеманның уллары еди. Себеби Қудай Өзиниң Хеманды абырайлы қыламан деген үәдеси бойынша, Хеманға он төрт ул хәм үш қыз сыйлаған еди. ⁶ Олардың барлығы өз әкесиниң басшылығы астында Қудайдың Үйиндеги хызмет ұақтында кимбалды даңғырлатып, арфа хәм лира шертип, Жаратқан Ийениң Үйинде сазенделик қылатуғын еди. Асаф, Едутун хәм

---

^f25.1 руұхланып қосық айтыұ – сөзбе-сөз: пайғамбаршылық етиұ.

^g25.2 руұхланып қосық айтатуғын еди – сөзбе-сөз: пайғамбаршылық ететуғын еди.

Хеман патшаның басшылығы астында болды. ⁷ Жаратқан Ийеге алғыс-мақтау айтыу үшін үйретілген шебер сазенделер ағайинлери менен бирге еки жүз сексен сегиз адам еди. ⁸ Олар үлкен-киши, устаз-шәкирт деп айырып отырмастан, хәр бири өз хызмет ұазыйпасын билип алыу үшін шек таслады.

⁹ Биринши шек Асаф урыуынан Юсупке, оның улларына хәм ағайинлерине түсти. Олар он еки адам еди.

Екинши шек Гедалияға, оның өзине, улларына хәм ағайинлерине түсти. Олар он еки адам еди.

¹⁰ Үшинши шек Заккурға, оның улларына хәм ағайинлерине түсти. Олар он еки адам еди.

¹¹ Төртинши шек Исрийге, оның улларына хәм ағайинлерине түсти. Олар он еки адам еди.

¹² Бесинши шек Нетанияға, оның улларына хәм ағайинлерине түсти. Олар он еки адам еди.

¹³ Алтыншы шек Буккияға, оның улларына хәм ағайинлерине түсти. Олар он еки адам еди.

¹⁴ Жетинши шек Есарелаға, оның улларына хәм ағайинлерине түсти. Олар он еки адам еди.

¹⁵ Сегизинши шек Ийшаяға, оның улларына хәм ағайинлерине түсти. Олар он еки адам еди.

¹⁶ Тоғызыншы шек Маттанияға, оның улларына хәм ағайинлерине түсти. Олар он еки адам еди.

¹⁷ Оныншы шек Шимейге, оның улларына хәм ағайинлерине түсти. Олар он еки адам еди.

¹⁸ Он биринши шек Азарелге, оның улларына хәм ағайинлерине түсти. Олар он еки адам еди.

¹⁹ Он екинши шек Хашабияға, оның улларына хәм ағайинлерине түсти. Олар он еки адам еди.

²⁰ Он үшінши шек Шубаелге, оның улларына хәм ағайинлерине түсти. Олар он еки адам еди.

²¹ Он төртинши шек Маттитияға, оның улларына хәм ағайинлерине түсти. Олар он еки адам еди.

²² Он бесинши шек Еремотқа, оның улларына хәм ағайинлерине түсти. Олар он еки адам еди.

²³ Он алтыншы шек Хананияға, оның улларына хәм ағайинлерине түсти. Олар он еки адам еди.

²⁴ Он жетинши шек Йошбекашаға, оның улларына хәм ағайинлерине түсти. Олар он еки адам еди.

²⁵ Он сегизинши шек Хананийге, оның улларына хәм ағайинлерине түсти.

Олар он еки адам еди.

²⁶ Он тоғызыншы шек Маллотийге, оның улларына хәм ағайинлерине түсти.

Олар он еки адам еди.

²⁷ Жигирмаланшы шек Элиатаға, оның улларына хәм ағайинлерине түсти.

Олар он еки адам еди.

²⁸ Жигирма биринши шек Хотирге, оның улларына хәм ағайинлерине түсти.

Олар он еки адам еди.

²⁹ Жигирма екинши шек Гиддалтийге, оның улларына хәм ағайинлерине түсти. Олар он еки адам еди.

³⁰ Жигирма үшінши шек Махазиотқа, оның улларына хәм ағайинлерине түсти. Олар он еки адам еди.

³¹ Жигирма төртинши шек Ромамтий-Эзерге, оның улларына хәм ағайинлерине түсти. Олар он еки адам еди.

26

Ибадатхананың дәрўаза қараўыллары

¹ Дәрўаза қараўыллары мына топарлардан ибарат болды:

Қорах урпақларынан: Асаф әўладынан Қоре улы Мешелемия.

² Мешелемияның уллары: туңғыш улы Зехария, екиншиси Едиаел, үшіншиси Зебадия, төртиншиси Ятниел, ³ бесиншиси Элам, алтыншысы Еҳоханан, жетиншиси Элиеҳоенай.

⁴ Обед-Эдомның уллары: туңғыш улы Шемая, екиншиси Еҳозабат, үшіншиси Йоах, төртиншиси Сакар, бесиншиси Нетанел, ⁵ алтыншысы Аммиел, жетиншиси Иссахар, сегизиншиси Пеуллетай. Қудай Обед-Эдомды усылай жарылқаған еди.

⁶ Обед-Эдомның улы Шемаяның уллары бар еди. Олар уллы қәбилет ийелери болғанлықтан, өз әўладларының басшылары болды. ⁷ Шемаяның уллары: Отний, Рефаел, Обид хәм Элзабад. Шемаяның туўысқанлары Элиҳу менен Семахия да қәбилетли адамлар еди. ⁸ Олардың барлығы Обед-Эдомның урпақлары еди. Олардың өзлери де, уллары менен туўысқанлары да жұмысқа инталы, жүдә уқыплы адамлар болды. Обед-Эдомға тийислилер барлығы болып алпыс еки адам еди.

⁹ Мешелемияның уллары хәм ағайинлери он сегиз адамнан ибарат болып, олар да қәбилетли адамлар еди.

¹⁰ Мерарий урпағынан Хосаның уллары: басшысы Шимрий. Шимрий туңғыш ул болмаса да, әкеси оны басшы етип тайынлады. ¹¹ Екиншиси Хилкия, үшіншиси Тебалия, төртиншиси Зехария. Хосаның уллары менен ағайинлери он үш адам еди.

¹² Дәрүаза қараўылларының топарлары өз басшылары бойынша бөлінди. Олар да Жаратқан Ийениң Үйинде хызмет етип атырған басқа лебийлилер сыяқлы өз ўазыйпаларына ийе еди.

¹³ Хәр дәрүаза ушын, әўладлары бойынша үлкен-кишиге теңдей шек тасланды.

¹⁴ Шығыс тәрептеги дәрүазаға тасланған шек бойынша Шелемияға түсти. Кейин оның улы Зехария ушын шек тасланды хәм оған арқа тәрептеги дәрүаза түсти. Зехария ақыллы, кеңесгөй адам еди. ¹⁵ Кубладағы дәрүаза шек бойынша Обед-Эдомға, ал ғәллехана оның улларына түсти. ¹⁶ Батыстағы дәрүаза менен жоқарғы жолдағы Шаллекет дәрүазасы шек бойынша Шуппим менен Хосаға түсти.

Қараўыллар үзликсиз избе-изликте өз ўазыйпасын орынлайтуғын еди.

¹⁷ Хәр күни шығыстағы дәрүазада алты лебийли, арқадағы дәрүазада төрт лебийли, кубладағы дәрүазада төрт лебийли, еки ғәллеханада еки адамнан төрт лебийли қараўыллықта турды. ¹⁸ Батыс тәрептеги хәўлиге баратуғын жол бойында төрт қараўыл, хәўлиниң ишинде еки қараўыл турды.

¹⁹ Қорах хәм Мерарий урыўынан болған дәрүаза қараўыллары усылай орналастырылды.

Қазна қараўыллары

²⁰ Олардың ағайинлери болған лебийлилерге Қудайдың Үйиндеги қазнаға хәм Қудайға арналған саўғалар туратуғын қазнаға қараў тапсырылды.

²¹ Гершонның әўладынан болған Лааданның урпағынан, Лаадан тийресиниң тийре басшысы Ехиелий.

²² Ехиелийдиң уллары Зетам хәм оның туўысқаны Йоел Жаратқан Ийениң Үйиниң қазнасын қараўыллады.

²³ Амрам, Исхар, Хеброн хәм Уззиел урпақларынан мына адамларға хызмет берилди: ²⁴ Муўсаның улы Гершомның урпағынан Шебуел қазналар үстинен бас бақлаўшы болды.

²⁵ Гершомның туўысқаны Элиезердиң нәсили мынадай еди: Элиезерден Рехабия, Рехабиядан Ийшая, Ийшаядан Йорам, Йорамнан Зихрий, Зихрийден Шеломит туўылған еди. ²⁶ Шеломитке хәм оның ағайинлерине Даўыт патшаның, тийре басшыларының, мыңбасылардың, жүзбасылардың хәм әскербасылардың бағышлаған саўғалары сақланатуғын қазнаға қараў тапсырылды. ²⁷ Олар саўашта қолға түсирген олжалардан бир бөлегин Жаратқан Ийениң үйин тәмийинлеў ушын бағышлайтуғын еди. ²⁸ Көзи ашық Самуел, Киш улы Шаул, Нер улы Абнер, Серуя улы Йоаб бағышлаған саўғаларды хәм Жаратқан Ийеге арналған басқа саўғаларды да Шеломит пенен оның ағайинлери қараўыллайтуғын болды.

Лебийлилердің басқа хызметлери

²⁹ Исхар урпағынан Кенания хәм оның уллары Қудайдың Үйиниң сыртындағы ислерге жуўапкер болып, Израил халқы ушын бий хәм қазы етип тайынланды.

³⁰ Хеброн урпағынан Хашабия хәм оның бир мың жети жүз қәбилетли ағайини Израилда Иордан дәрьясының батыс бөлегиндеги Жаратқан Ийениң хәм патшаның хызметине байланыслы ислерге жуўапкер болды. ³¹ Хеброн урпағынан болған Ерия өз урпағының шежиреси бойынша Хеброн урпақларының басшысы болды. Даўыттың хәкимдарлығының қырқыншы жылында Хеброн урпақларының шежиреси изертленген еди. Сонда Гиладтағы Язерде жасаған Хеброн урпақлары арасынан жүдә қәбилетли адамлар табылды. ³² Ерияның ағайинлери арасында еки мың жети жүзи жүдә қәбилетли әўлад басшылары болды. Қудайдың хәм патшаның ислерине қараўы ушын, Даўыт патша оларды Рубен хәм Гад урыўлары, және де, Менашше урыўының ярымы үстинен басшы етип тайынлады.

27

Ордадағы әскерий бөлимлер

¹ Төменде Израил халқының әўлад басшылары, мыңбасылары, жүзбасылары хәм патшалық ислерин алып баратуғын олардың басқарыўшыларының дизими берилген. Олар хәр бири жигирма төрт мың адамнан ибарат болған, гезек пенен жылына бир ай хызмет ететуғын әскерий топарларға жуўапкер болды.

² Биринши ай ушын қойылған биринши бөлимге Забдиел улы Яшобам басшылық етти. Оған тийисли бөлимде жигирма төрт мың адам бар еди.

³ Яшобам Перестиң урпағынан болып, ол биринши айда хызмет ететуғын барлық әскербасыларға басшы болды.

⁴ Екинши ай ушын қойылған екинши бөлимге ахохлы Додай басшылық етти. Миклот оның сәркардасы болды. Оған тийисли бөлимде жигирма төрт мың адам бар еди.

⁵ Үшинши ай ушын қойылған үшінши бөлимге руўханий Еҳояданың улы Беная басшылық етти. Оған тийисли бөлимде жигирма төрт мың адам бар еди. ⁶ Отыз батырдың бири хәм отыз батырдың жетекшиси болған Беная усы еди. Оның улы Аммизабад та оның бөлимінде оған жәрдемши еди.

⁷ Төртинши ай ушын қойылған төртинши бөлимге Йоабтың туўысқаны Асахел басшылық етти. Соңынан оның орнын улы Зебадия ийеледи. Оған тийисли бөлимде жигирма төрт мың адам бар еди. ⁸ Бесинши ай ушын қойылған бесинши бөлимге израхлы Шамхут басшылық етти. Оған тийисли

бөлімде жигирма төрт мың адам бар еді.

⁹ Алтыншы ай үшін қойылған алтыншы бөлімге теқоалы Иккеш улы Ира басшылық етті. Оған тийісли бөлімде жигирма төрт мың адам бар еді.

¹⁰ Жетінші ай үшін қойылған жетінші бөлімге Эфрайым урыуынан пелонлы Хелес басшылық етті. Оған тийісли бөлімде жигирма төрт мың адам бар еді.

¹¹ Сегізінші ай үшін қойылған сегізінші бөлімге Зерах урпағынан хушалы Сиббехай басшылық етті. Оған тийісли бөлімде жигирма төрт мың адам бар еді.

¹² Тоғызыншы ай үшін қойылған тоғызыншы бөлімге Бенямин урыуынан анатотлы Абиезер басшылық етті. Оған тийісли бөлімде жигирма төрт мың адам бар еді.

¹³ Оныншы ай үшін қойылған оныншы бөлімге Зерах урпағынан нетофалы Махарай басшылық етті. Оған тийісли бөлімде жигирма төрт мың адам бар еді.

¹⁴ Он бірінші ай үшін қойылған он бірінші бөлімге Эфрайым урыуынан пиратонлы Беная басшылық етті. Оған тийісли бөлімде жигирма төрт мың адам бар еді.

¹⁵ Он екінші ай үшін қойылған он екінші бөлімге Отниелдің урпағынан нетофалы Хелдай басшылық етті. Оған тийісли бөлімде жигирма төрт мың адам бар еді.

Израил урыуларының көсемлери

¹⁶ Израил урыуларын басқаратуғын көсемлер мыналар болды:

Рубен урыуын Зихрий улы Элиезер,

Шимон урыуын Мааха улы Шефатия,

¹⁷ Лебий урыуын Кемуел улы Хашабия,

Харонның урпақтарын Садоқ,

¹⁸ Яхуда урыуын Даўыттың әжағасы Элиху,

Иссахар урыуын Михаел улы Омрий,

¹⁹ Зебулон урыуын Обадиа улы Ишмая,

Нафталий урыуын Азриел улы Еримот,

²⁰ Эфрайым урыуын Азазия улы Хошеа,

Менашше урыуының ярымын Педая улы Йоел,

²¹ Гиладтағы Менашше урыуының басқа ярымын Зехария улы Иддо,

Бенямин урыуын Абнер улы Ясиел,

²² Дан урыуын Ерохам улы Азарел басқаратуғын болды.

Израил урыуларының көсемлери усылар еді.

²³ Даўыт жигирма хәм оннан төмен жастағыларды санамады. Себеби

Жаратқан Ийе Израилды аспандағы жұлдызлар киби көп қылыўға ўәде берген еди. ²⁴ Серуя улы Йоаб та халықты санақтан өткерийди баслағаны менен, оны ақырына жеткермеген еди. Сол санақтың кесиринен Жаратқан Ийе Израилға ғәзебин шашқан еди. Сонлықтан санақтың нәтийжеси Даўыт патшаның жылнама китабына киргизилмеди.

Патшаның хызметкерлери

²⁵ Патшаға тийисли қазналарға қараў Адиел улы Азмаўетке, ал қала этирапындағы, қалалардағы, аўыллардағы хәм минаралардағы қазналарға қараў Уззия улы Йонатанға тапсырылды.

²⁶ Егислик жерлерди тәрбиялайтуғын дийханларға Келуб улы Эзрий,

²⁷ жүзим бағларына рамалы Шимей,

жүзим бағларындағы шарап сақланатуғын орынларға шифамлы Забдий,

²⁸ батыстағы таў етеклериндеги зәйтүн хәм әнжир бағларына гедерли

Баал-Ханан,

зәйтүн майы сақланатуғын орынларға Йоаш,

²⁹ Шаронда отлайтуғын малларға шаронлы Шитрай,

ойпатлықларда бағылатуғын малларға Адлай улы Шафат,

³⁰ түйелерге Исмайыл урпағынан Обил,

ешеклерге меронотлы Ехдея,

³¹ майда малларға Ажар урпағынан Язиз жуўапкер еди.

Булардың хәммеси Даўыт патшаның мал-мүлки үстинен қарайтуғын хызметкерлер еди.

³² Даўыттың әкесиниң туўысқаны Йонатан мәсләхәтши болды. Ол дана мәсләхәтши хәм хаткер еди.

Хахмон улы Ехиел патшаның улларының тәрбияшысы болды.

³³ Ахитофел патшаның мәсләхәтшиси, ал Арк тийресинен болған Хушай патшаның досты еди.

³⁴ Ахитофелден кейин, оның орнын Беная улы Еҳояда менен Абиятар ийеледи.

Йоаб патшаның ордасының сәркәрдасы еди.

28

Даўыттың Ибадатхана ушын жобасы

¹ Даўыт Израилдағы барлық хәмелдарларды – урыў басшыларын, патшаның хызметиндеги әскерий бөлимлердиң басшыларын, мыңбасыларды, жүзбасыларды, патшаға хәм оның улларына тийисли мүликлерди хәм сүрийлерди қадағалаўшыларды, сарай хызметкерлерин, әхмийетли

адамларды хәм барлық мәрт жаўынгерлерди Ерусалимге жыйнады.

² Даўыт патша аяққа турып, оларға былай деди: «Туўысқанларым хәм халқым, мени тыңлаңлар! Қудайдың аяқ басатуғын гүрсиси болған Жаратқан Ийениң Келисим сандығы ушын турақлы орын болатуғын бир Ибадатхана қурмақшы едим. Қурылыс ушын таярлық та көрдим. ³ Бирақ Қудай маған: „Мениң атыма арнап Ибадатхана қурмайсаң. Себеби сен көп урысып, қан төккен адамсаң“, – деди.

⁴ Деген менен, Израилдың Қудайы Жаратқан Ийе мениң урпақларымның мәңгиге Израилда патша болыўы ушын, әкемнің пүткил нәсили арасынан мени таңлады. Ол Яхуданы басшы етип таңлады хәм Яхуда урыўынан әкемнің шаңарағын, ал әкемнің уллары арасынан мени таңлап, пүткил Израилдың патшасы қылыўды мақул тапты. ⁵ Жаратқан Ийе маған көп уллар берип, олардың арасынан Израил үстинен Жаратқан Ийениң патшалық тахтында отырыўы ушын улым Сулайманды таңлады. ⁶ Жаратқан Ийе маған былай деди: „Мениң Ибадатханамды хәм хәўлилери́мди улың Сулайман қурады. Өйткени Мен оны Өзиме ул етип таңладым. Мен де оған Әке боламан. ⁷ Егер ол Мениң буйрық хәм нызамларымды хәзиргидей булжытпай орынлайтуғын болса, оның патшалығын мәңгиге беккемлеймен“.

⁸ Енди Қудайымыздың алдында хәм Жаратқан Ийениң жәмийети болған Израил халқының көзи алдында сизлерге тапсыраман: Қудайыңыз Жаратқан Ийениң барлық буйрықларын муқыятлы түрде орынлаңлар. Сонда сизлер усы берекетли жерди мәңгиге ийелеп, әўладларыңызға мәңгиге мийрас етип бересизлер.

⁹ Ал сен, улым Сулайман, әкеңнің Қудайын танып бил хәм шын жүректен, жан-тәнің менен Оған хызмет ет. Себеби Жаратқан Ийе хәр бир жүректи сынайды хәм барлық ой-қыялларды түсинеди. Егер Оны излесен, сен Оны табасаң. Бирақ сен Оны тәрк етсен, Ол сеннен мәңгиге жүз бурады. ¹⁰ Қулақ сал! Мухаддес мәкан болған Ибадатхананы қурыў ушын Жаратқан Ийе сени таңлаған екен, сен де мәрт болып иске кирис!»

¹¹ Кейин Даўыт Ибадатхананың айўанының, оның имаратларының, затлар сақланатуғын бөлмелериниң, жоқарғы қабатының, ишки бөлмелериниң хәм гүнадан пәкленетуғын орынның сызылмасын улы Сулайманға берди.

¹² Даўыт Мухаддес Руўх арқалы өзине аян болған барлық сызылмаларды: Жаратқан Ийениң Ибадатханасының хәўлиси менен дөгерегиндеги барлық бөлмелердиң, Қудайдың Ибадатханасының ғәзийнеханаларының, бағышланған сауғалар қойылатуғын бөлмелердиң сызылмаларының барлығын Сулайманға тапсырды. ¹³ Даўыт Сулайманға руўханийлер менен лебийлилердиң топарларына, олардың Жаратқан Ийениң Ибадатханасындағы барлық хызметлерине хәм хызметте қолланылатуғын барлық буйымларға

байланыслы көрсетпелер берди. ¹⁴ Ол хәр түрли хызметлерде қолланылатуғын алтын хәм гүмис буйымларды ислетиўге керек болған алтын хәм гүмистің муғдарын да белгилеп қойды: ¹⁵ хәр бир шыра хәм хәстениң пайдаланылатуғын хызметине қарай, хәр бир алтын хәсте менен оның шыралары ушын қанша алтын, хәр бир гүмис хәсте менен оның шыралары ушын қанша гүмис кететуғынын айтты. ¹⁶ Сондай-ақ, мухаддес нанлар қойылатуғын столлар ушын кететуғын алтынның, гүмис столлар ушын кететуғын гүмистің, ¹⁷ шанышқы, қан себетуғын табақлар, гүзе ушын кететуғын сап алтынның, хәр бир алтын тостаған ушын жумсалатуғын алтынның, хәр бир гүмис тостаған ушын ислетилетуғын гүмистің, ¹⁸ түтетки түтетилетуғын орын ушын кететуғын сап алтынның мөлшерин билдирди. Буннан тысқары, Даўыт оған арбаның, яғный қанатларын жайып, Жаратқан Ийениң Келисим сандығын жаўып туратуғын алтын керублардың сызылмасын да берди. ¹⁹ Даўыт: «Булардың хәммеси Жаратқан Ийениң көрсетпеси бойынша жазылып, жобаластырылды. Ол маған жобаны толық түсиниўге қәбилет берди», – деди.

²⁰ Кейин Даўыт улы Сулайманға былай деди: «Мәрт хәм батыр болып, иске кири! Қорқпа, руўхың түспесин. Себеби Қудай Ийе, яғный мениң Қудайым сениң менен бирге. Жаратқан Ийениң Ибадатханасының барлық ислери тамам болмағанша, Ол сени таслап та қоймайды, тәрк те етпейди. ²¹ Мине, руўханийлер менен лебийлилердің топарлары Қудайдың Ибадатханасындағы хәр қандай жұмыс ушын таяр тур. Хәр түрли тараўдың шебер өнерментлери болған қәлеўшилер саған жәрдем береді. Ал басшылар менен пүткіл халық сениң буйрықларыңа бойсынады».

29

Ибадатхананың қурылысы ушын берілген саўғалар

¹ Даўыт патша пүткіл жәмийетке былай деди: «Қудай таңлап алған улым Сулайман жас хәм тәжирийбесиз. Ал қылынатуғын ис жүдә үлкен. Себеби бул имарат адам ушын емес, ал Қудай Ийе ушын салынады. ² Қудайымның Ибадатханасы ушын қолымнан келгенинше алтын буйымлар ушын алтын, гүмис буйымлар ушын гүмис, қола буйымлар ушын қола, темир буйымлар ушын темир, ағаш буйымлар ушын ағаш, және де, оникс, қаснаққа қойылатуғын таслар, периўза, хәр түрдеги реңли таслар, сондай-ақ, қымбатбаха таслар менен мрамордың хәмме түрлерин жыйнадым. ³ Булардан тысқары, Қудайымның Ибадатханасына болған ықласым себепли, өзимнің жеке қазнамдағы алтын менен гүмисти де Қудайымның Ибадатханасына беремен. Оларды бул мухаддес Ибадатхана ушын өзим таярладым. ⁴ Мен

берип атырған үш мың талант Офир алтыны менен жети мың талант сап гүмис Ибадатхананың дийўалларын қаплаў, ⁵ барлық алтын хәм гүмис буйымларды ислеў ушын хәм өнерментлердин барлық ислеринде қолланылсын. Және де, ким бүгин өзин Жаратқан Ийеге бағышлап, Оған өз ықтыяры менен садақа бериўди кәлейди?»

⁶ Сонда әўлад басшылары, Израилдың урыў басшылары, мыңбасылар, жүзбасылар хәм патшаның ислерин басқаратуғын хызметкерлер ықтыярлы садақалар берди. ⁷ Олар Қудайдың Ибадатханасының қурылысы ушын бес мың талант алтын менен он мың дарик алтын, он мың талант гүмис, он сегиз мың талант қола хәм жүз мың талант темир саўға қылды. ⁸ Бақалы таслары бар адамлар оларды Жаратқан Ийениң Ибадатханасының қазнасына, Гершонның урпағынан болған Ехиелдин қолына тапсырды. ⁹ Халық өз басшыларының ықтыярлы түрде берген сыйлары ушын қуўанды. Өйткени олар Жаратқан Ийеге шын жүректен ықтыярлы түрде садақалар берип атырған еди. Даўыт патша да қатты қуўанды.

Даўыттың дуўасы

¹⁰ Даўыт пүткил жәмийеттин көз алдында Жаратқан Ийени алғыслап, былай деди:

«О, бабамыз Израилдың Қудайы Жаратқан Ийе,
Мәңгиге Саған алғыслар болсын!

¹¹ О, Жаратқан Ийе, уллылық, құдирет, даңқ,
Жеңис хәм салтанат Сеники.

Аспанда хәм жерде болған хәр бир нәрсе Сеники.

Патшалық та Сеники, о, Жаратқан Ийе!

Сен хәр бир нәрседен жоқарысаң.

¹² Байлық хәм хұрмет Сеннен келер.

Хәмме нәрсеге хұкимдарсаң.

Күш хәм құдирет Сениң қолында.

Биреўди жоқарылатыў хәм күшли қылыў,

Сениң қолында.

¹³ Енди, о, Қудайымыз, Саған миннетдаршылық билдиремиз,

Әжайып атыңды алғыслаймыз.

¹⁴ Бирақ Саған ықтыярлы садақалар бере алатуғындай, мен киммен, халқым ким болыпты? Хәр бир нәрсе Сеннен шығады, бизлер тек Сениң қолыңнан алғанларымызды ғана Саған берип атырмыз. ¹⁵ Сениң алдында бизлер ата-бабаларымыз сыяқлы, жат жерли келгиндимиз. Жер жүзиндеги өмиримиз көлеңке сыяқлы өткинши хәм үмитсиз. ¹⁶ О, Қудайымыз, Жаратқан Ийе, мухаддес атыңа арнап Ибадатхана қурыў ушын бизлер таярлаған мына

ағыл-тегил байлықты Сениң қолыңнан алғанбыз, хәммеси Сеники.

¹⁷ Құдайым, мен Сениң жүректі сынайтуғыныңды хәм хадаллықты унататуғыныңды билемен. Мына нәрселердің хәммесин мен шын жүректен ықтыярлы түрде бердим. Хәзир усы жерде турған халқыңның да Саған ықтыярлы садақалар берип атырғанын қууаныш пенен көрип турман. ¹⁸ О, Жаратқан Ийе, бабаларымыз Ибрайымның, Ысақтың хәм Израилдың Құдайы! Халқыңның бул қәлеуін мәңгиге олардың жүрегінде сақлап, жүреклерин Өзиңе садақ қәлпинде сақлап қала гөр! ¹⁹ Улым Сулайманға да Сениң буйрықларыңа, қарарларыңа хәм қағыйдаларыңа бойсыныуы ушын, және де мен керекли затларды таярлап қойған Ибадатхананы қурыуы ушын садақ жүрек бере гөр!»

²⁰ Соңынан Дауыт пүткил жәмийетке: «Құдайыңыз Жаратқан Ийени алғыслаңлар!» – деди. Солай етип, хәммеси ата-бабаларының Құдайы Жаратқан Ийени алғыслады, Құдайдың хәм патшаның алдында басларын ийип, тәжим етти.

Сулайманның майланып, патша болыуы

²¹ Келеси күни халық Жаратқан Ийеге арнап, мың бас буға, мың бас қошқар, мың тоқлы шалып, жандырылатуғын қурбанлықлар берди. Буларға қоса, ишимлик садақаларын да усынды. Пүткил израиллылар ушын басқа да көп қурбанлықлар берилди. ²² Сол күни израиллылар үлкен қууаныш пенен Жаратқан Ийениң алдында ишип-жеди.

Кейин, Дауыттың улы Сулайманды екінши мәрте патша деп тастыйықлады. Сулайманды Жаратқан Ийениң алдында майлап, хүкимдар, ал Садоқты майлап, руханий етип қойды. ²³ Солай етип, Сулайман әкеси Дауыттың орнына патша болып, Жаратқан Ийениң берген тахтына отырды. Ол табыслы болып, пүткил Израил оған бойсынды. ²⁴ Барлық басшылар, батырлар хәм Дауыттың уллары патша Сулайманға бағынды. ²⁵ Жаратқан Ийе пүткил Израилдың көз алдында Сулайманды уллы мәртебели қылды хәм оны бурынғы Израилдағы патшалардың хеш бири ересе алмаған салтанатқа беледи.

Дауыттың өлими

²⁶ Ишай улы Дауыт пүткил Израил үстинен патшалық етти. ²⁷ Оның Израил үстинен патшалық еткен уақты қырқ жыл болып, жети жыл Хебронда, отыз үш жыл Ерусалимде патшалық етти. ²⁸ Дауыт өмирдің рәхәтин көрип, байлыққа хәм иззет-хүрметке толы күнлерди бастан кеширди хәм мазмунлы узақ өмир сүрип, бул дүньядан көз жумды. Оның орнына улы Сулайман патша болды.

²⁹ Даўыт патшаның патшалық қурған дәўириндеги ислеген ислери басынан аяғына шекем көзи ашық Самуелдің, пайғамбар Натанның, ўәлий Гадтың қол жазбаларында жазылған. ³⁰ Бул жазбалар Даўыттың патшалығы дәўириндеги ислер, оның құдирети, оның басынан кеширген ўақыялары, Израилда ҳәм дөгеректеги барлық еллерде болған ўақыялар туўралы баян етеди.